НҮХЭД ЖОЛООШОД! *Мухар-Шэбэрэй авто-ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй уряае хүлеэн абажа, автомашинануудаа бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэхын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэе!*

БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

41-дэхи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 181 (10549) | 1964 оной августын 1, суббото | Сэн 2 мүнгэн

ТАРЯА ҺААДГҮЙ ЗӨӨХЭ—МАНАЙ УЯЛГА

«Сельхозтрансын» Мухар-Шэбэрэй авто-ажахын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй болон алба хаагшадай республикынгаа автомобильна транспортын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ хандаһан.

НЭЭМЭЛ БЭШЭГ

Партиингаа ЦК-гай февралиин Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, Буряад оронойманай таряашад байгша ондо таряалангай ургасые эрид дээшэлүүлжэ, гүрэндөө 7 миллион пүүд орооһо, 17.400 тонно хартаабха, 16.200 тонно овощ, 22.500 тонно саахарай свёкло худалдаха уялга абанхай.

Манай Мухар-Шэбэрэй үйлэдбэриин управлениин ажалшадшье баһал дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаһан байна. Тэдэнэр энэ жэлдэ гүрэндөө хоёр хахад миллион пүүд орооһо гэхэ гү, али түсэбһөө гадуур 800 мянган пүүд орооһо тушааха, худалдахабди гэжэ үгэеэ үгэнхэй. Энэ уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын тулада управлениин таряашад нёдондонойхидо орходоо 25 процентээр ехэ орооһо таряа, 2 дахин ехэ хартаабха ургуулхань.

Орооһо таряа ехээр абажа, тэрэнние гүрэндэ элбэгээр худалдаха хэрэгтэ бидэ, автомобильна транспортын хүдэлмэрилэгшэд пилээд ехэ үүргэ дүүргэхэ байнабди. Нэн түрүүн таряа, саахарай свёкло, хартаабха, овощ болон силосэй ургамалнуудые нэгэшье һаадгүйгөөр зөөхэ гээшэ манай гол зорилго болоно.

Байгша ондо «Сельхозтрансын» Мухар-Шэбэрэй автоажахынхид бүхыдөө 116 мянган тонно хүдөө ажахын ашаа зөөхэ гэхэ гү, али тэрэмнай үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 19 мянган тонноор ехэ болохонь. Энэ ехэ ашаае багаханшье һаадгүйгөөр зөөжэ, хаһа саг соонь хэрэгтэй газартань абаашахын тула автомашина, түхеэрэлгэнүүдээ эрхим һайнаар бэлдээд, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэхэ шухала байһанние һайн ойлгонобди. Тиимэһээ мүнөө манай автоажахынхид бүхы машина техникэ, автоприцеп, хоорбо гэхэ мэтые һайнаар заһабарилжа байна.

Энэ жэлдэ ажахыһаамнай ургаса хуряалгада бүхыдөө 105 автомашина хабаадалсаха юм. Бэлэдхэлэй пунктда таряа зөөлгые нэгэ хахад, хоёр халаан соо эмхидхэхэбди.

Автоажахымнай хүдэлмэрилэгшэд өөһэдынгөө арга боломжые тооложо үзөөд, имэ уялга бэедээ даажа абаа: Бүхы автомашинануудаа техническэ талаһаань түгэс бэлэн болгожо, энээнэй ашаар хүдөө ажахын ашаа шэрэлгэдэ үшөө 5 автомашина нэмэжэ табихабди.

Энэ үе соо таряа зөөлгэдэ хүдэлжэ байһан автомашина бүхэнэй сүүдхын ажалай бүтээсые түсэбэйхиһөөнь 1,2 дахин дээшэлүүлхэбди.

Мухар-Шэбэрэй үйлэдбэриин управлениинхидтэй хэлсэжэ, колхоз, совхозуудай болон бэлэдхэлэй пунктнуудай ашаалалгын хэрэгсэлнүүдые зүбөөр хэрэглэхэ, мүн элдэб ашаа зөөлгэдэ тусхай автомобильна бригадануудые эмхидхээд, түрүү комплексно аргаар ябуулха тухай хэмжээнүүдые хараалхабди.

Ажахынуудай болон бэлэдхэлэй пунктнуудай хүдэлмэришэдтэй нягта холбоотойгоор ажаллажа, автомобильнуудые нэгэшье һаадгүй хүдэлгэхэ, илангаяа тэдэнэй миин байха, хэрэггүй газарта урагша, хойшонь үлүү ябуулха ушарые сүм усадхахабди. Тиигэжэ автомобильна транспортын ажалые зүбөөр эмхидхэн хүдэлгэхын тула диспетчерскэ хүтэлбэрилгын гурим тогтоохобди.

Таряа тушаалгын пунктнуудай хүдэлмэрилэгшэд манай энэ абаһан уялгада ехэ анхаралтайгаар хандажа, орооһо тушаажа абаха, тэрэнние буулгаха хүдэлмэрие һайнаар эмхидхэхэ бэзэ гэжэ найданабди.

Нүхэд автомобильшад!

Бүхы автомобильна транспортые бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэхын тула социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, эрхим һайнаар хүдэлэе гэжэ таанадые халуунаар уряалнаб.

Бүхы машина техникые һайнаар бэлдэжэ, хүдөө ажахын ургамалнуудай ургаса нэгэшье һаадгүйгөөр, хаһа сагтань зөөжэ, КПСС-эй ЦК-гай декабриин, февралиин Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдтэ, СССР-эй Верховно Соведэй IV сессиин материалнуудта бодото ажалай шэнэ амжалтаар харюусая.

В. ИВАНОВ, АТХ-гай начальник; П. БРАТЕНЬКОВ, парторганизациин секретарь; К. КУШНАРЕВ, хүдэлмэришэдэй комитедэй түрүүлэгшэ; В. ВЕТОШНИКОВ, С. МИРОНОВ, А. БЕЛЬСКИЙ, М. ДРАНЬКОВ, Г. БЕЗБОРОДОВ, жолоошод; И. ЧУЛКОВ, В. ПОСЕЛЬСКИЙ автослесарьнүүд.

Колхоз, совхозуудай сабшалан, полинууд дээрэһээ

ӨӨҺЭДЫНГӨӨ ХҮСӨӨР

Совхозоймнай хонишодой өөһэдынгөө хүсөөр үбһэ тэжээл бэлдэдэг болоһоор олохон жэл болоо. Энэ аргын үлэмжэ һайн байһаниинь мэдээжэ. Малшад отара бүхэндоо үбһэ тэжээл бэлдэжэ абадаг болоходоо хүдэлмэреэ бүтээсэтэйгээр эмхидхэдэг, үбһэеэ һайн шанартайгаар һүрилэн абахые оролдодог шуу.

Мүнөө манай Хүсөөтын отделенидэ олон звено ажаллана. Ахалагша хонишон Федор Эрдынеевэй хүтэлбэрилдэг бригадынхид звено болон ажаллажа, 150 гаран центнер үбһэ һүрилжэ абаа. Энэ бригадынхид мүнөө жэлдэ отарынгаа хонидто үбэлжэлгын үедэ хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлдэхэ зорилготой. Хамта 520 центнер үбһэ абаха юм. Мүн ахалагша хонишон Нима Эрдынеевэй даадаг бригадынхид үбһэ хуряалгаяа эмхитэйгээр үнгэргэжэ байнхай.

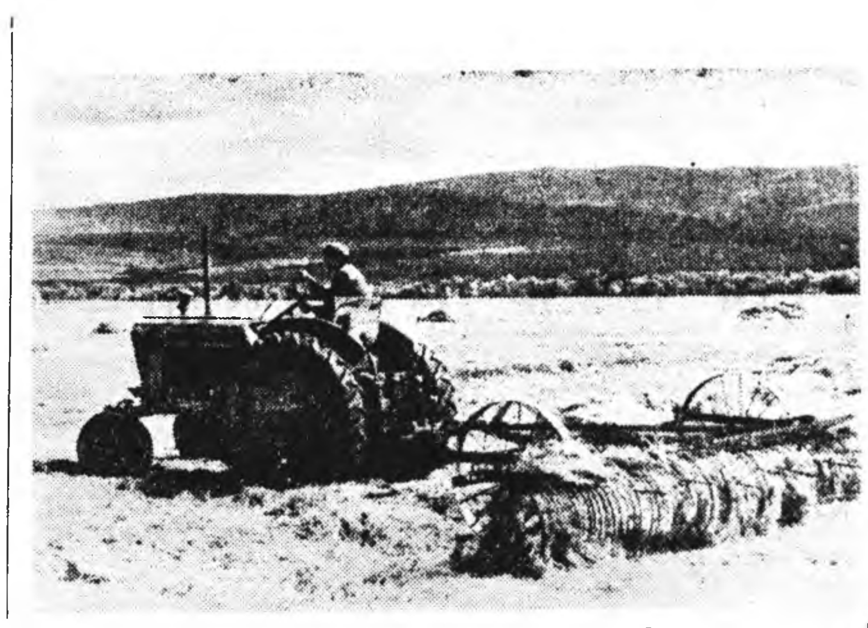
Манай эндэхи хонишод зунай бэлшээриин үедэ малаа адуулжа, харууһалжа байхынгаа хажуугаар имэ ехэ хүдэлмэри хэдэг гээшэ.

Мүнөө тэдэнэр үбһэ хуряалгые богони болзорто үнгэргэхын түлөө тэмсэнэ. Тиихэдэ хонидоо тобир тарган болгожо, искусственна аргаар үрэжүүлжэ эхилхэнь. Үрэжүүлгын пунктнууд саг соогоо эмхидхэхэ, бүхы хэрэгсэлнүүдээр хангагдаха байна.

Үбһэ хуряалгын хажуугаар силос даралга эхилэнхэй. Отделенидэмнай тусхай оньһожоруулагдаһан звено ажаллаха. Тэрэ звенодо техникэ, зэмсэгүүд даалгагдаа. Һаяын үдэрнүүдтэ силосто таригдаһан орооһо сабшажа, шэмэтэ тэжээл бэлдэжэ оробобди. Мүнөө намар 2500 тонно силос дараха һанаатайбди.

Үбһэн тухай хэлэхэ болоо һаа, энэ жэлдэ отделенидэмнай 9400 центнер бэлдэгдэхэ юм. Энэмнай нёдондонойхиһоо 1400 центнерээр ехэ.

Э. БАЗАРОВ,
Мухар-Шэбэрэй управлениин «Эрдэм» совхозой Хүсөөтын отделениие эрхилэгшэ

Түнхэнэй аймагта үбһэ хуряалга, силос бэлэдхэлгэ түлэг дундаа ябажа байна. Наратай һайн үдэрнүүдые һамбаашалан «Саяанай» совхозой үбһэшэд үсэд нэтэрүүгээр, звено звенонууд боложо һалаад ажаллана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1-дэхи отделениин тракторист Гавриил Зарбуев трактораараа үбһэ тармажа ябана.

Балдан Цыреновэй звеногойхид үбһэ һүрилэлгэдөө.

Дм. БАЛДУЕВАЙ фото.

ЭМХИДХЭЛШЬЕ, ТУҺАЛАМЖАШЬЕ ХЭРЭГТЭЙ

Кабанскын үйлэдбэриин управлениин анхаралда

Үдэрэй тэн, 12 час боложо байгаа һэн. Ами бүтэмэ, даншье һаа аяма халуун үдэр. Совхозой директорэй кабинет. Нүхэр Шалангов хэнтэйшьеб телефоноор хөөрэлдэнэ. «Үгыл даа гэнэб, яахашье аргамгүй. Каменскһаа машинануудай ерээ һаань, эльгээнэ бэзэб!» гээд трубкаяа табяадхина. Мэндэ амараа андалдаагүй байтарнай дахин телефон шангиржэ, алишьеб отделениһээ баһал автомашина эринэ хэбэртэй.

Силос даралган түлэг эхилшоод, ногоо шэрэхэ машина, трактор дутал-дажа, эдэниие зобоожол байгаа ха юм даа гэжэ абаһаар тухайлагдаадхина. Телефоной абяанай нэгэ бага замхаха һамбаандань хаана, ямар отделени дээрэ силос даралга һайнаар эмхидхэгдэжэ байһан тухайнь директорһээ асуужа үрдинэб. Силос даралгын тушаа репортаж бэшэхэ саанаһаа даалгабаритай һэн туладаа тэрэнээ бэелүүлхые хүсэһэн байгаа бэлэйб.

— Хоёрдохи отделени дээрэмнай яһала юумэн хэгдэжэ байна. Табан комбайн ногоо сабшана ёһотой. Бэшэнь дээгүүрнайшье һаянайл орожо, ядажа байна даа,— гэжэ нүхэр Шалангов хэлэнэ.

...Силослэгдэхэ ногоо сабшажа байһан комбайнуудые ошожо хараха һаналтай харгы дээрэ гараһан дары, таряалангай дундуур хотиргойтоһон харгыгаар хэдэн зуун метртэ хуа тооһо мушхуулан даража ябаһан самосвалые байлгажа һуугаад, комбайнуудай хүдэлжэ байһан поли тээшэ табилуулбабди.

Тэрэ отделениин комбайнууд Кабанскын бүри ойрхоно хүдэлжэ байһан юумэ байгаа. Бишыхан добуун дээрэ гараадхихада нэгэ ехэ полиие хэһэг болгон таһалаад таба бэшэ, харин долоон комбайн тойрожо байба. Тойрожошье гэжэ даа тэдэнэй гурбаниинь лэ урагшаа гэшхүүлнэ. Бэшэниинь? Миин байнад. Машина, тракторай ерэхые хүлеэнхэй янзатай. Һубарилдаад байгшадай түрүүшынхитэй манай машинын зэргэлээдхихэлээрнь, тракторшье уухилжа, комбайншье таршаганажа, хэршэгдэһэн ногоон тэбэри тэбэрээр хоолойһоонь кузов уруу унана.

Метрһээ ута болотороо ургажа, бэс бэедээ орёолдон бусайдаһан бүшэмэг гэгшын горох обёос хоёрые холижо тариһан ногоон. Сагаан, хүхэ ягаан сэсэгүүд һалбаранхай, хара ногоон үнгэтэй полиие бүришье гоё һайхан болгон шэмэглэнэ. Үдхэнөөр ургаһан бусайданги ногоондо комбайн ябад-ябад гээд лэ хахина. Үгышье һаа, хажуугаараа газар үмхэшэнэ. Һүрхэй һайнаар ургаһан холисо. Ганса энээхэн участок имэ һайнаар ургаа бэшэ ха юм. Үргэлжэдөө имэ.

Хорёод шахуу минута комбайнтай зэргэшэлдэн ябанабди. Машинын кузовшье хэршэгдэһэн ногоогоор дүүрэжэ, комбайнһаа хахасаха баатай бологдоно. Уданшьегүй дардам асфальт харгыда орожо, шофер гаазаа дараад-дараад абана. Прицепээрээ дүүрэтэр ногоо тээһэн «МТЗ» баһал шадал мэдүүлэн гүйбэшье һаа, аяар хараани газарта хойномнай гээгдэшэнэ. Теэд автомобильтэй хөөрхэй яажа тэнсэхэб даа. Шадалынь тэрэ ха юм.

— Хоёрдохи үдэрөө эндэ хүдэлжэ байнаб. Ногоо шэрэхэ машина, тракторнуудай үсөөн дээрэһээ эдэ комбайнууд ехэнхи сагаа байжа һамшана. Ногоо зөөлгэндэ табяа болоһон транспортнь яашье үрдинэгүй. Зөөхэ газарнай 8 километр шуу,—гэжэ намай һуулгаһан шофер ябуудтаа хөөрэнэ. Үнэхөөрөө, үсөөдөөл хадань дүрбэ-табаараа комбайнууд миин байна ха юм. Нэгэ комбайн час соо адаг гурба, шадаа һаа дүрбэн кузов ногоогоор дүүргэхэ аргатай.

... Нюки тосхоной урда захада, үнеэдэй фермэһээ тээ холохонуур, үнгэрһэн үндэр эрье. Тэрээндэ хашаад, асарһан ногоогоо газар дээрэ, үнөөхил урданайнгаа гуримаар, силослэжэ байна. Томо трактораар дарагдажа байһан шэмэ шүүһээр угаа баян ногооной үһан шалбааг шабар болон газар дээгүүр хабтайна. Мүнөө жэлдэ силос заатал һаа, шулуугаар ханалһан траншей соо дараха гэһэн эрилтэ эндэхид анхаралдаа абангүй байнаа. Имэ үнэтэ ургамалнуудаар дарагдаһан силосэй 40—50 хубинь гутахань, хэндээшье хэрэггүй болохонь гээшэ.

Хэнэй хэды шэнээн ногоо шэрэһые бүридхэжэ байһан учетчик эхэнэртэй хөөрэлдэхэдэ буса ондоошье дутагдалнууд мүн лэ элиржэ гарана. Тэрэ үдэр оройдоол дүрбэн автомашина прицептэй найман трактор ногоо шэрэлгэндэ ябажа захалһан байгаа. Тииһэн мүртөө тракторист А. И. Емельяновай үдын хаһа болотор 4 ашаа асараад байхадань, бэшэ нүхэдынь (шоферуудтаяа хамта) хоёр-гурбан рейс, зариманиинь орой гаража, нэгэл эрьесэ хэһэн байба.

—Силос даража эхилһээр хэдэн хоног үнгэрбэ. Тиигэбэшье һаа, урагшатайгаар хүдэлнэгүй. Ходо оройтоно. Үдэшэ эртүүр хүдэлмэри зогсоогдоно. Энэ үглөөгүүр 10 часһаа эхилжэ хүдэлөө. Үсэгэлдэр хамтадаа 15 трактор, машина хүдэлһэн аад, мүнөө 12 болошобо,—гэжэ тоо бүридхэлшэ һанаатаа зобоһон янзатайгаар хөөрэбэ...

Ажалай имэ эмхидхэлые һайн дээрэ тоолохын аргагүй. Тэжээл бэлэдхэлэй халуун хаһын түлэг ябажа байхада үдэртөө арай шамай, һалиболи 7 час хүдэлхэ гээшэ һанаһанда хүрөөгүй хэрэг. Силос даралгые бүришье һаа эршэдхэхэ уялгатай. Юуб гэхэдэ, Байгалай совхоз энэ жэлдэ 21350 тонно силос дараха түсэбтэй. Имэ хэмжээнэй силос дараха аргатайшье. Тус ажахын силослэхээр горох, обёос болон шэниисэ, мүн викэ обёос хоёрые холиһон 2700 гектар тарилгатай. Тэдэнэй ургасань һайн, хуу сабшажа эхилхээр болонхой. Тиихэдэ. 500 шахуу гектар кукуруза баһал һайнаар һуури табинхай, түлэг ургажа байна.

Саг соонь энэ талмайе хуряажа абаха техникэ баһал бии. Энэ ажахы силослэгдэхэ ногоо хуряаха 29 комбайнтай (тэрэнэй 14-ниинь шэб шэнэ). Тэдэнһээ мүнөө үедэ миил 14 комбайниинь хүдэлнэ. Ямар бүтээсэтэйгээр тэдэнэй ашаглагдажа байһые зарим тэды баримтаар элирхэйлэгдэбэ. Комбайнда, мүн тэдэниие шэрэхэ тракторнуудта хүдэлхэ механизаторнуудай бии байһые совхозой хүтэлбэрилэгшэд арсанагүй.

Гол дутагдалынь гэхэдэ, ногоо шэрэхэ техникэ бүри яаха аргагүй дуталдана. Кабанскын аймагай Соведэй гүйсэдкомой шиидхэбэриин ёһоор Никольско промкомбинат, киносеть, «Бурводстрой», кинопрокат гэжэ эмхи зургаанууд нэгэ-нэгэ, лесхоз хоёр автомашина тус совхоздо эльгээхэ уялгатай байһан аад, огто арсажархинхай. Республикын Министрнүүдэй Соведэй тогтоолой үндэһөөр Клюевскэ завод, Цемзаводой АТК автомобильнуудые баһал таһалха зэргэтэй байгаа.

Саанаһаа үгтэхэ туһаламжа тушаа тэндэхи хүдөөгэй партком, үйлэдбэриин управлени, мүн аймгүйсэдком анхаралаа эрхэ бэшэ табиха зэргэтэй. Гэбэшье эрид хэмжээн энэ талаар абтаагүй байһаар. Гадна тус совхоз һаяхан «Т-40» гэжэ колесно 9 трактор абажа, мастерскойнгоо оршондо жэрылдэнхэй. Тэрэнээ хүдэлгэхэ гэхэдээ тэдэндэ шагтагалха прицепынь нэгэн доро абтаагүй. «Сельхозтехникэ» нэгэдэлэйхидэй ажахынуудта техникэ хүсэдөөр худалдадаггүйнь гайхалтай. Хэрбээ эдэ юһэн тракторые ашаглаа һаа, али зэргын ехэ юумэн бүтээгдэхэ байгааб.

Байгалай совхозой хүтэлбэрилэгшэд силос даралгын ажал хүдэлмэриин эмхидхэлые эрид һайжаруулха, Кабанскын үйлэдбэриин управлени хадаа тус ажахыда бодото туһаламжа үзүүлхэ уялгатай. Эдэ дутагдалнуудай усадхагдаад, ажал хүдэлмэриинь шиидээд байхада одоол репортаж бэшэхэ гэһэн зорилгоёо хүсэлдүүлхэ болоо бэзэбди.

Г. ЦЫРЕТОРОВ,
манай тусхай корр.

ХОНИШОД ХАЖУУР БАРЯАЛ...

ЗЭДЭ. **(Телефоноор абтаба).** XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозойхид мүнөө нуга сабшалангайнгаа ногоо сабшахаһаа гадна, элдэб таримал ургамалнууд—горох, обёос, хара тарянай холисо хадаад, үбһэн болгожо абана.

Артелиин нэгэдэхи отделенидэ хонишодой тусхай бригада 120 гектар холижо тариһан ургамалнуудые сабшаад, хура бороодо оруулангүй, һайнаар хатаажа, шэмэтэй һайнаар һүрилжэ абана. Тэдэнэр тиимэ үбһөөр 7 һүри хэжэ абанхай. Колхозойхид элдэб ургамалнуудые холижо тариһан ургасаһаа бүхыдөө 19 мянган центнер үбһэ бэлэдхэхэ юм.

Тэрэшэлэн Доодо-Үшөөтэйдэ хонишодой үшөө 9 звено уһа намагтай газарта үбһэ хуряажа байнхай.

Б. ЧАГДУРОВ.

Зэдын үйлэдбэриин управлениин Борьёогой совхоз энэ жэл 15 мянган гектарһаа дээшэ орооһото ургамал таряа юм. Тэрэ тоодо шэниисэ 7500-аад гектар талмай эзэлнэ. Мүнөө эндэ бүхы тарималайнь ургаса угаа һайн. Зарим участогууд дээрэһээнь гектарай 14—15 центнер орооһо суглуулагдахаар хүлеэгдэнэ. Таряа хуряалга дээрэ хүдэлхэ техникээ бүхыдэнь заһабарилжа, эндэ бэлэн болгонхой. 40-өөд комбайн, 28 лафетнэ жатканууд МТМ-гэй хашаа соо нэгэ жэгдээр зэргэшэнхэй.

Зураг дээрэ: 1) таряа хуряалгада бэлэн болоһон комбайнууд. 2) совхозой главна зоотехник А. Тугаринов, 3-дахи отделениин зоотехник М. Будажапов гэгшэд шэниисын ургаса хаража байна.

Ц. БАБУШЕЕВЭЙ фото.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР А. И. ОЛЗОЕВТО БУРЯАДАЙ АССР-эй ГАБЬЯАТА ИНЖЕНЕР ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Улаан-Үдын Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын завод дээрэ олон жэл соо үнэн шударгуу ажаллаһанайнь түлөө, заводые техникын талаар шэнэдхэн хубилгаһанай болон шэнэ техникэ нэбтэрүүлһэнэйнь түлөө главна энергетикын таһагай инженер-конструктор нүхэр **Олзоев Андриан Ивановичта** Буряадай АССР-эй Габьяата инженер гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ хото,
Соведүүдэй байшан
1964 он, июлиин 27.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР А. А. ГОЛИКОВТО БУРЯАДАЙ АССР-эй ГАБЬЯАТА ТЕХНИК ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Улаан-Үдын Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын завод дээрэ олон жэл соо үнэн шударгуу ажаллаһанайнь түлөө, заводые техникын талаар шэнэдхэн хубилгаһанай болон шэнэ техникэ нэбтэрүүлһэнэйнь түлөө электрозаһабарилгын цехэй начальник нүхэр **Голиков Андрей Андреевичтэ** Буряадай АССР-эй Габьяата техник гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ хото,
Соведүүдэй байшан,
1964 он, июлиин 27.

Москвахаа мэдээсэнэ

У ТАН: Хөөрэлдөөнүүднай эли тодорхойшье, туһатайшье байба

МОСКВА, июлиин 30. (ТАСС). Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин Генеральна секретарь У Тан июлиин 30-най үдэр ООН-ой Москвадахи мэдээлхэ түбтэ совет болон гадаадын журналистнуудтай уулзажа, тэдэнэй асуудалнудта харюу үгэбэ.

Москвада СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевтой, мүн СССР-эй гадаадын хэрэгэй министр А. А. Громыкотай үнэн зүрхэнэй халуун хөөрэлдөөнүүдые хэбэ. Эдэ хөөрэлдөөнүүднай эли тодорхойшье, туһатайшье байгаа, гэжэ У Тан онсолон тэмдэглэбэ. Хөөрэлдөөн дээрэ уласхоорондын байдал болон ООН-ой ажал ябуулганууд тухай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

ООН хадаа эб найрамдалые батадхаха зэбсэг болохо ёһотой гэжэ Н. С. Хрущев хүсэнэ гээд, Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин Генеральна секретарь мэдүүлбэ.

—<>—

У ТАН МГУ-гай юридическэ эрдэмэй хүндэтэ доктор болобо

МОСКВА, июлиин 30. (ТАСС). Москвада ерээд байгаа Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин Генеральна секретарь У Тан мүнөөдэр М. В. Ломоносовой нэрэмжэтэ Москвагай Гүрэнэй университедтэ ошобо.

Университедэй эрдэмэй Соведэй зал соо профессорнууд-багшанарай, студентнер, совет болон гадаадын корреспондентнүүдэй байхада тус университедэй ректор академик И. Г. Петровский МГУ-гай Юридическэ наукын хүндэтэ доктор болгон һунгаһан тухай диплом У Танда гартань барюулба.

У Тан Москвагай гүрэнэй университедэй юридическэ наукын хүндэтэ доктор болохо үндэр ехэ ямба үзүүлһэнэй түлөө зүрхэнэй халуун баяр хүргэбэ.

Хүндэтэ айлшадай дэбтэртэ Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин Генеральна Секретарь имэ тэмдэглэл хэбэ: «Би энэ агууехэ университет тухай хэзээ бүхэндэ дурдан һанажа ябахаб».

ТАСС-ай МЭДЭЭСЭЛ

„КОСМОС—36“ НИИДЭН ДЭГДЭБЭ

Советскэ Союзда 1964 оной июлиин 30-да «Космос-36», гэжэ Газарые тойрохо зэлжээтэ спутник табигдаба.

Хэмэл спутник дээрэ 1962 оной мартын 16-да ТАСС-ай мэдээсэһэн программын ёһоор замбуулин дайдые шэнжэлэлгэ үргэлжэлүүлхын тулада зорюулагдаһан научна аппаратура табигданхай.

Хэмэл спутник имэ параметртэйгээр замбуулинда дэгдээгдэбэ:

— эхилжэ тойрон ниидэлгэ — 91,2 минута соо;

— газарһаа эгээл холуур ниидэхэнь (апогей) — 503 километр,

— эгээл дүтүүр ниидэхэнь (перигей) — 259 километр;

— экваторта һөөлжүүгээр ниидэхэнь 49 градус.

Хэмэл спутник дээрэ научна аппаратураһаа гадна:

— орбитын элементнүүдые хэмжэн тон зүбөөр тоолодог радиосистемэ;

— приборнуудай болон научна аппаратурын хүдэлмэри тухай мэдээнүүдые Газарта үгэжэ байха радиотелеметрическэ системэ бии.

Хэмэл спутник дээрэхи аппаратура һайнаар хүдэлнэ.

Абтаһан мэдээсэлнүүдые координационно тоолоны түб шэнжэлнэ.

КОММУНИС ХУДЭЛӨӨН УРГЭДЭНЭЛ

КПСС-эй XXII съездын, партиин Центральна Комитедэй 1963 оной июниин Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжоhон Прибайкалиин промышленна зонын ажалшад коммунис ажалай түлөө мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоhон байна.

Промышленно үйлэдбэриин зонын предприятинуудаар коммунис ажалай ударнигай, коммунис ажалай коллективэй хүндэтэ нэрэ зэргэ олохын түлөө тэмсэгшэдэй тоо үдэрhөө үдэртэ, hapahaa hapa бүри олошорно. Энэ хүдэлөөндэ хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, алба хаагшад, арадай элүүр энхые хамгаалха, худалдаа наймаанай, хэлхээ холбооной эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд олоороо оролсонхой.

Хэлэhэнээ лаблажа, нэгэ хэды тоо баримта дурдая. 1963 оной эхеэр коммунис мүрысөөндэ 9817 хүн хабаадалсажа байбал, мүнөө тэдэнэй тоо 11 мянгаhаа холо үлүү гараа. 864 предприяти, участок, цех, халаан, бригаданууд коммунис ажалай коллективэй нэрэ зэргэтэй болохын түлөө оролдоно. 134 цех, бригадануудта иимэ нэрэ олгогдонхой, 1886 хүдэлмэришэд коммунис ажалай ударнигай хүндэтэ нэрэ үндэр дээрэ үргэжэ ябана.

Тимлюгэй цемент-шиферэй завод дээрэ энэ мүрысөөн үргэн далайсатай болонхой. Мүрысэгшэдэй түрүү зэргэдэ заводой лабораториин коллектив (начальнигынь Н. К. Шилкина) ябана. Эндэ 60 хүн ажалладаг юм. Бултадаа цемент, шифер үйлэдбэрилгын технологи hайжаруулха, продукциин шанар дээшэлүүлхэ зорилго шиидхэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Коллективэй гэшүүн бүхэн hайнаар ажаллахаhаа гадна, коммунис ёhoop ажаhууха, hуралсаха гэжэ оролдонод. 3 хүн дээдэ эрдэмтэй, 12 хүдэлмэришэд техникум дүүргэнхэй. Хүдэлмэришэн залуушуулай hургуулида 4 хүн, үдэшын техникумдэ 15 хүн hуралсана. Бусад нүхэдынь политическэ hуралсалай кружок, hургуулинуудта hуралсажа, эрдэм номоо дээшэлүүлнэ. Лабораториин хүдэлмэрилэгшэд бэе бэеэ hэлгэлсэн ажаллаха аргатайнууд, зариманиинь 2—3 мэргэжэл шудаланхай.

Лабораториин коллектив Каменскын 11 жэлэй hургуулиин 7-дохи классай hурагшадтай халуун хани барисаатай юм. Үхибүүд лабораторидо ерэжэ, аха нүхэдэйнгөө ажалтай танилсадаг, арга шадалаараа туhалдаг. Лабораториинхид hуралсалай жэлэй дүүрэhэнтэй дашарамдуулан баяр ёhоной оршон байдалда залуу ханинартаа дурасхаалта бэлэгүүдые барюулhан байна. Завод дээрэ шэнэ маркын цемент, шифер үйлэдбэрилхэ хэрэг коммунис ажалай нэрэ зэргэ олоhон заводой лабораториин коллективэй үүргэнь тон ехэ.

Зонын бусадшье предприятинуудаар коммунис мүрысөөн үргэн дэлисэтэй. Байгалай леспромхоздо энэ хүдэлөөн 1958 онhoo эхитэй. Доодо складта хүдэлдэг коммунистнууд И. С. Скопинцев, П. Н. Панов, Е. П. Колос гэгшэд нэн түрүүндэ энэ мүрысөөндэ оролсожо, леспромхоз соогоо эгээн түрүүлэн коммунис ажалай ударнигууд болоо hэн. Тэдэнэй ажалладаг бригада бүри үнгэрhэн жэлдэ долоон жэлэйнгээ түсэб дүүргэhэн байха. Мүнөө доодо складай коллектив коммунис ажалай нэрэ зэргэтэй болонхой.

Коммунис ажалай түлөө мүрысөөн саашаданъ дэлгэрүүлхэ тухай асуудал леспромхозой модо бэлэдхэхэ пункт, участогуудай партийна организацинуудай суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ hэн. 1963 оной ноябрь hapahaa Байгалай леспромхозойхид коммунис ажалай предприятиин нэрэ зэргэ олохын түлөө тэмсэжэ, ажал хэрэгынь урагшатай ябадаг болоо.

Ажалшадые коммунис ёhoop хүмүүжүүлхэ, коммунис мүрысөө бүри үргэдхэхэ тушаа hонирхолтой хүдэлмэри Сэлэнгын модоной баазын партийна организаци ябуулна. Эндэ саг сагтаа коммунис ажалай ударнигуудай, тэрэнэй түлөө тэмсэгшэдэй, үйлэдбэриин түрүүшүүлэй слет үнгэргэгдэдэг.

Мүнөө эндэ коммунис ажалай түлөө 8 бригада, 2 халаан, 2 цех мүрысэнэ. 338 хүдэлмэришэд коммунис ажалай ударнигууд болонхой.

Коммунис ажалай түлөө тэмсэлэй эхилhэнhээ хойшо үйлэдбэри дээрэ ариг сэбэр сахигдадаг болоожо, ажалай бүтээсэ, продукциин шанар эрид дээшэлээ. Коммунизм байгуулагшын моральна кодекс сахижа ябаха гээшэ коллективэй гэшүүн бүхэнэй нэрэ хүндын хэрэг боложо байна.

Эндэ коммунис ажалай нэрэтэй № 2-дохи мебельнэ цехэй ажал хэрэг дээрэ тобшохоноор тогтолтой. Цехтэ амаралтын таhаг түхеэрэгдээ. Материалнуудые гаргашалга гуримшуулагдажа, продукциин үнэ сэн хямдаруулха тушаа олохон хэмжээнүүд бэелүүлэгдээ. Үйлэдбэри эмхидхэхэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ тухай асуудалнууд цехэй хүтэлбэрилэгшэдэй (цехэй начальник Римма Терентьевна Климова), партийна, профсоюзна организацинуудай анхаралда ходоо байдаг. Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй үрэмдэгшэ Александра Васильевна Грехневагай үүсхэл тус цехтэ халуунаар дэмжэгдээ hэн. Тиигэжэ бэлэдхэлэй таhагай станочнигууд коммунистнууд Алексей Дорохов, Федор Горбунов, Владимир Николаев болон бусад хүдэлмэришэд халаанайнгаа нормо 10 процентээр дээшэлүүлээ. Эдэнэрэй жэшээгээр локотник бүтээгшэд нормоо 17 процент, конкурсно пружина хэгшэ хүдэлмэришэд Ф. М. Асеев, Н. Муркин гэгшэд 25 процентээр нормоо нэмээгээ. Гансахан тус цехтэ 60 гаран хүдэлмэришэд даабаряа шэнэлэн хараа бшуу.

Ажалайнгаа саг алмаха, хоёр-гурбан мэргэжэл шудалха, продукциин шанарай түлөө тэмсэхэ гэхэ мэтэ хүдэлмэришэдэй hайн hайхан эрмэлзэлгэ, оролдолго тухай эндэ олон үгэ хэлэhэнэй хэрэггүй гэжэ hанагдана. Мебельнэ цехэй эрхим ударнигууд коммунис ажалай ударнигуудай II слет дээрэ үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдаhан байха. Тиихэдэ цехэйнь начальник Р. Т. Климова Москва, арадай ажахын хүгжэлтые харуулhан Выставкэдэ ошохо болоо.

Промышленно-үйлэдбэриин зонын партийна комитет, предприятинуудай партийна организацинууд коммунис мүрысөө зүбөөр хүтэлбэрилхэ, үргэн дэлисэтэй болгохо тушаа ехэхэн анхаралаа хандуулна. Мүрысөөндэ хабаадагшадай хүсэ шадал үйлэдбэриин түсэб даабари дүүргэхэ хэрэгтэ элсүүлэгдэжэ, муу бэшэ үрэ дүн туйлагдана гэхэдэ алдуу болохогүй.

Жэшээлхэдэ, валовой продукци үйлэдбэрилхэ байгша оной 6 hарын түсэб зонын предприятинуудаар 103,5 процент дүүргэгдэhэн байна. Түсэбhөө гадуур 865 мянган түхэригэй продукци, тэрэ тоодо 6 мянган тонно цемент, 3 мянган кубометр суглуулагдамал түмэр-бетон, 27 мянган шпала гэхэ мэтэ үйлэдбэрилэгдөө.

Тимлюгэй цемент-шиферэй заводойхид ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ талаар долоон жэлэй hүүлшын жэлдэ хараалагдаhанда хүрэнхэй. Мүн иимэ амжалта Баргажанай леспромхозой, Сэлэнгын модоной баазын, түмэр бетонно зүйлнүүдые бүтээдэг Таловска заводой коллективүүд энэ жэлдэ туйлаха гэжэ найдагдана.

Гэхэтэй хамта коммунис ажалай түлөө мүрысөө ударидаха, хүтэлбэрилхэ талаар зонын олохон партийна организацинуудай хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдалнууд бии гэжэ мэдэрхэ хэрэгтэй. Клюевскэ модоной заводой, Татауровска барилгын материалнуудай комбинадай партийна организацинууд энэ шухала хэрэгтэ ёhо тэдысэ хандана. Эндэхи хүдэлмэришэдэй олонхинь өөрын уялга абаагүй, абаhан уялгануудынь юрэнхы байдаг. Ажалай дүн саг сагтаа согсологдодоггүй, тиигэжэ хүдэлмэришэд тэдээн тухайгаа мэдэнэгүй ха юм.

Эдэ болон бусад дутуу дундануудтай саашадаа эбсэжэ болохогүй, дары усадхаха хэмжээнүүд зонын партийна комитет, партийна организацинууд хараалжа байна.

Мүнөө республика доторнай коммунис ажалай түлөө хүдэлөөнэй ниитын харалга эхилэнхэй. Энэ харалгын үедэ коммунис ажалай түлөө мүрысөө бүри үргэн далайсатай, үрэ ехэтэй болгохо зорилго зонын партийна организацинууд шиидхэхэ байна.

А. САННИКОВА,
Прибайкальска промышленна паркомой секретариин орлогшо.

ЭНЭЭНТЭЙ ТАНИЛСАГТЫ!

ААРСА БЭЛДЭДЭГ ФАБРИКА

■ ЯруунЫн совхоздо аарса бэлдэгдэнэ. ■ *Нэгэ тонно машиндаhан hүнhөө 200 килограмм аарса абтадаг,* ✤ Хоёр хүн үдэртөө 1000 килограмм аарса бэлдэхэ аргатай ■ *Центнер аарса абалгада 1 түхэриг 50 мүнгэн гаргашалагдана.*

Манай республикын ажахынуудта ниитын малда үгтэдэг тэжээл белок багатай байдаг. Малай эдихэ зүйлнүүдэйнь рационие тайяад, тэжээлэй единицэ дээрэ хубаарилаад үзэхэдэ, тэрээн соонь 40 шахуу процент протеин дутамаг байдаг гэжэ мэргэжэлтэд тодорхойлдог юм. Белогой зүйл багатай иимэ рацион дээрэ малые байлгахада ашаг шэмэ ехэтэй байдаггүйнь хэндэшье ойлгосотой.

Тиимэшье үни болоогүй, Яруунын совхоздо ажахы доторхи hалбаринуудынь томодхогдожо, түсгаар шэглэлтэй болгогдожо байнхай. Эндэ залуу мал шахан таргалуулха түсхай бригаданууд эмхидхэгдээ. Энэ жэлдэ 500 толгойhoo үсөөн бэшэ буруу, хашарагууд түргэн зууряар түлжүүлэгдэхэ, шахан таргалуулагдажа, гүрэндэ тушаагдаха юм.

Мальве белок ехэтэй, hайн тэжээл дээрэ байлгажа, шахан таргалуулхын тулада эндэхи үйлэдбэриин управлениин хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд тус совхоздо аарса бэлдэдэг болохые дурадхаhан байгаа. Аарса ехээр абаха арга эндэ бии юм. Юуб гэхэдэ, зунай сагта ажахыдань сүүдхэдээ 120 центнер hүн машиндагдана. Тэрэнэй 50—60 центнерынь тугалнуудта бэлдэгдэдэг искусственна hүндэ орооошье hаа, үлүү гараhаниинь хаанашье хэрэглэгдэдэггүй байhан. Урдань гахайн фермын байхада тэндэ 50—60 центнерынь абаашагдадаг hэн. Теэд бэшэ hүниинь газар руу адхагдадаг лэ hэн.

Энээнтэй хамта үшөө ондоо асуудал гараа бэлэй: аарса бэлдэхэнь бэлдэхэ, теэд ямар аргаар, хайшан гээд энээниие бэлдэхэб? Хуушанай сагта хэрэглэгдэдэг аргаар тиимэ ехэ аарса бэлдэжэ болохо байна гү? Хэрбээ тоhоной заводто аарса бусалгаха болоо hаа, ямар олон хүн хэрэгтэй болохоб, ямар ехэ хүдэлмэри хэгдэхэб! Али ондоо арга байна гү? Аарса бэлдэхэ хүдэлмэриие оньhожоруулаа hаа, ямар байха hэн хаб!

Харин иимэ олон асуудалнуудай дундаhаа hайниень бэдэржэ, инженер, технигүүд лэ шиидхэнэ ха юм. Тэдэнэр аарса бэлдхэлгын эгээл хүндэ хүдэлмэри болохо — hү зөөлгые оньhожоруулхын тулада түсхай насос тодхоhон байгаа. Машиндагдаhан hү нэгэ hабада хэжэ абаад, нүгөө hабадань насосоор татуулан эюулжэ байхада олон хүнэй хэхэ бүтээхэ юумэниинь үгы шахуу болоно ха юм.

Аарса бэлдэлгэдэ үшөө юун хэрэгтэй болооб гэбэл: «КВ-200» түхэлэй запарник, тус тустаа 500 литрэй хэмэй 6 томо тогоон (энээнэй орондо юрын запарнигууд) хэрэглэгдээ. Гадна тус тустаа 4,5 тонно hүнэй орохо багтаамжатай 4 томо хайрсаг, бэлдэгдэhэн аарса хэхэ модон hабанууд хэрэгтэй болоhон байна.

Хайшан гээд аарса бэлдэгдэнэб?

Анхан машиндагдаhан hүниинь үдэр бүри дүрбэн томо хайрсагуудайнь нэгэндэ суглуулагдана. Хайрсагай өөртэ үлээгдэhэн айрагай эхэ (нэгэ тонно hүн бүридэ нэгэ хүнэг эхэ орово) дээрэ эюулэгдэhэн hүн 2,5 хоног соо hайса эhээгдэнэ. Бүхы хайрсагууд соохи hүнэй нэгэ адляар эhээгдэхын тулада ходоо нэгэ хайрсагhаа нүгөөдэдэнь насосой шлангаар эюулэгдэжэ байдаг.

Тиигээд хүсэд hайнаар эhээгдэжэ, айраг болоhон hүниинь томо хайрсагуудhаа баhал шлангаар татагдажа, тогоонууд соогуур хэгдэдэг. Тэндээ 4 часай туршада ууралаар (КВ-200» запарнигhаа) бусалгагдана. Зүгөөр энэ хүдэлмэри удэшэ болотор хэжэ дүүргэгдэдэг. Тиигэhэн хойноо бусалгагдаhан айрагынь тогоон соогоо хонуулагдажа хүргэгдэдэг юм. Тэрэнэй удаа хүргэгдэhэн айрагынь насосоор татуулагдажа, ондоо хайрсагууд соо эюулэгдэнэ. Аарса хадагалха хайрсагууд өөрөөрөө хэдэн газараар нүхэлөөтэй, мэшээгэй бүдөөр халхалаатай байдаг. Тэрээгээрнь бусалгаhан айрагайнь шүүhэниинь гоожожо, үдхэниинь (аарсань) хайрсаг соогоо үлэнэ. Аарсые гутаахагүйн тулада шүүhэнэйнь гоожожо, hабануудайнь дунда оромсоор хоёр үдэр болоод лэ, дээрэнь дахин нэмэжэ байхада болохо. Тиихэдэ аарсын шүүhэ тодожо абаад, хэрэглэхэдэ болохо юм. Гүндынхид холимог силос дарахадаа тиимэ шүүhэ хэлсэдэг байна.

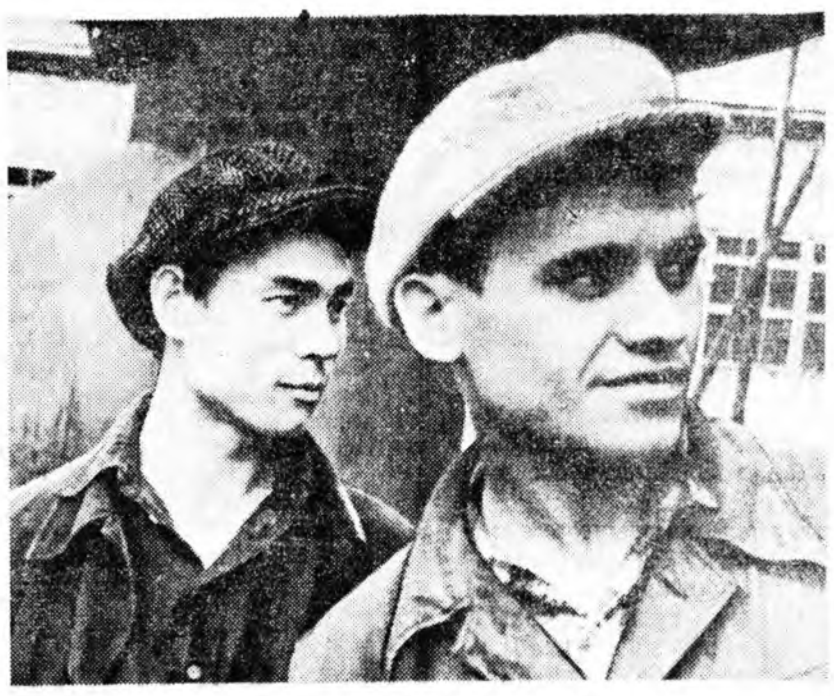
Игэжэ аарса бэлдэхэдэ ажалынь хүндэ бэшэ. Яруунын совхоздо нэгэ тонно машиндагдаhан hүнhөө 200 килограмм аарса абтана. Эндэнь хоёр хүн ажаллажа үдэр бүри нэгэ тонно хүрэтэр бэлдэдэг. Аарса бэлдэлгэдэ мүнгэ зөөриин гаргашые тооложо үзэхэдэ, центнер бүридэнь 1 түхэриг 50 мүнгэн гаргашалагдана гээшэ.

Колхоз, совхоз бүхэн аарса ехээр бэлдэдэг болоо hаа, адууhа малаа белок ехэтэй тэжээлээр хангаха болоно.

В. ГУМПЫЛОВ,
«Шэнэ Үдэ» газетын редактор.
Хори.

Совхозой хүдэлмэришэд Дулма Цыбенова, Степанида Рот гэгшэд аарса буйлуулан бэлдэжэ байна. Ф. СОРОКИНОЙ фото.

★

Улаан-Үдын шэлэй заводой шэнэдхэлгын хүдэлмэридэ Забайкальска монтажна управлениин залуу хабсаргагшад Николай Дегтярев, Александр Чирков хоёр hайнаар ажаллана. Машинно-ванна цех руу татагдажа байhан газопроводой хоёрдохи ээлжээнэй хүдэлмэри болзорhоо урид дүүргэхын мүрысөөндэ эдэ хоёр оролсоо. Эдэнэй бригада хүдэлмэреэ ажалай графигhаа уридшалан ябуулжа байна. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: монтажнигууд А. Дегтярев, А. Чирков хоёр.
Ф. СОРОКИНОЙ фото.

★ ★

ШАДАХАДААЛ ШАЛГАРНА ХА ЮМ

Хандагайн леспромхозой эрхэ байдал республикын модо бэлэдхэлэй бусад предприятинуудайхиhаа ехээр илгаран шалгарха юумэниинь үгы юм. Гэбэшье тус леспромхоз hүүлэй хэдэн жэлэй туршада нэгэн жэгдээр ажаллажа, модо отолхо, шэрэхэ гүрэнэй түсэб дүүргэhэн лэ байдаг.

Хайшан гээд иимэ амжалта туйлагданаб? Нэн түрүүндэ леспромхозой дирекци партийна, профсоюзна организацинуудтайгаа хамта хүдэлмэришэдэй эбтэй эетэй коллектив байгуулжа шадаа. Тэрэшэлэн модо отололго, шэрэлгэ дээрэ түрүү технологи нэбтэрүүлэгдэжэ, ажалай шэнэ онол арга үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болоо. Эдэ бүгэдын ашаар урдань гээгдэжэ ябаhан тус предприяти республикын түрүү предприятинуудай зэргэдэ гараhан байна.

Эндэ Иннокентий Бутаковой хүтэлбэрилдэг бага комплексно бригада ажалай эрхим амжалтаар суурхана. Бригададань 10 хүн хүдэлдэг, булта бэе бэеэ hэлгэлсэн хүдэлхэ аргатайнууд. Эдэнэрнай гансахан техминимум шудалха курснуудта hуралсаhан бэшэ, мүн хоёрдохи, гурбадахи мэргэжэлээ олоожо шадаhан зонууд. Гадна бригадирай өөрынь үүргэ ехэ: хүн зонтой хөөрэлдэжэ, тэдэниие хүдэлгэжэ шадаха, нүхэд тухайгаа hанал сэдьхэлээ табижа, оролдожо ябадаг. Нэгэ иимэ баримта харуулмаар.

Хүдэлмэришэн А. Бирюков олохон жэлэй туршада архи тамхи намнажа, хүнгэн олзо бэдэрэн модо бэлэдхэлэй пунктнуудаар тэнэжэ, нэгэ газартань hара тухай, нүгөөдэдэнь hapahaa үлүүтэй ажаллаа болоод лэ ябадаг hэн. Тиигэжэ ябатараа тэрэ нүхэр Бутаковой бригадада дайралдаба.

Багахан тогтожо хүдэлhэнэйнгөө удаа эндэhээшье арилха hанаатай байгаа. Бригадын гэшүүдшье тонилог лэ гэхэ hанаатай: заримдаа архиин хангалтайхан ажалдаа ерэхэ, үгышье бол хүдэлhэн нэрэ зүүгээд лэ ажалай саг үнгэргэхэ — эдэ бүгэдэ бригадынхидта хашартай болошоо ха юм.

Теэд бригадир Иннокентий Бутаков энээндэ арсажа, бүхы бригадынгаа хүсөөр энэ нүхэрөө хүмүүжүүлхэ зорилготой байба. Бригадынь гэшүүдшье энэ хүсэлыень зүб дээрэ тооложо, нүхэрөө архиин аюулта замhаа абарха гэжэ шиидэhэн бэлэй.

Мүнөө А. Бирюков архи тамхяа хаяжа, ажалдаа шунан оронхой, ажаhуудалдаашье заhаранхай.

— Алексеймнайл мүнөө дээрээ коммунис ажалай ударник болоодүй байна. Бригадымнай бусад гэшүүд булта энэ хүндэтэ нэрэ зэргэтэйнүүд. Гэбэшье нүхэрэйнгөө ойрын сагта ударнигай нэрэтэй болохо байhанда найдана гээшэбди, — гэжэ Иннокентий Бутаков хөөрэнэ.

Леспромхозой 16 комплексно бригаданууддай дунда дэлгэрhэн мүрысөөндэ Иннокентий Бутаковой хүтэлбэрилдэг бригада ходоодоо түрүүлжэ ябадаг. Байгша оной түрүүшын хахадай түсэб тус бригада 117 процент дүүргэhэн байна. Ажалай үдэр дээрэ абажа тоблобол, хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсэ 112 процент болоhон байха.

— Бутаковой бригадынхид хара мүрөө хараад ябадаггүй, хажуудахи нүхэдтөө туhалхал гэжэ оролдодог зон юм, — гээд пунктын начальник К. Г. Тихонов хөөрэнэ. Июниин 30-да хура бороо ехээр орожо, харгышье ... hэн. Бутаковой хүршэ ... бригада түсэбэй дүүргэлтээр бэрхэтэй байдалда орохоор. Отолhон модоной байбашье, нэгэ трактораар шэрэжэ урдигдохогүй янзатай. Тиимэ байдал хаража байгаад даабаряа дүүргэнхэй Иннокентий Бутаковой бригадынхид нүхэдтөө хани ёhоной туhаламжа хүргөө. Энээнэй ашаар мастерска участок бүхыдөө түсэбөө дүүргэжэ шадаа.

Иимэрхүү жэшээ баримтануудые олоор дурдажа болохо байгаа. Иннокентий Бутаковой бригадада адли бэрхэ бригаданууд Хандагайда олон. Шадаал hаа ехэ модо бэлдэжэ, оронойнгоо барилганuудта таhалгарнагүй эльгээжэ байха зорилго Хандагайн модошод урдаа табинхай.

И. ПОПОВ,
КПСС-эй Буряадай обкомой инструктор.

ТЕМИЖБЕГЭЙХИД БА ТЭДЭНИИЕ ДЭМЖЭГШЭД

«ТЕМИЖБЕКСКИЙ» совхозой механизаторнууд ургаса хуряалгын халуун хаhа сагые hайн бэлэдхэлтэйгээр угтажа байна. Тэдэнэр 111 агрегадуудые нуга тарялан дээрээ гаргаа: 6 метр үргэнтэй дүүжэн жаткануудтай 60 самоходно комбайн, түргэн ябадаг шэнэ жаткануд. Гэбэшье эгээлэй юрын лафетнэ аппарадууд эндэ часай 12 модо түргөөр ябана. Тэдэнэй түмэр сахаригууд резинэ мөөрнүүдээр hэлгэгдэнхэй, хүтагануудынь хоёр дахин түргөөр хүдэлнэ. Иимэ жаткануудай ажалай бүтээсэ хоёр дахин ехэ юм.

hүниин сагта нуга тарялан дээгүүр эндэ тэндэ галнууд яларна. Механизаторнууд агрегадуудайнгаа фарнуудые носоожо, үдэрэйхиhөө дутуугүй түргөөр хадалга хэнэ.

Темижбегэйхид комбайн бүхэниие хоёр-хоёроороо, харин лафетнэ жаткануудые гурба-гурбаараа хангана. Эдэ машинануудай түхэреэн сүүдхэдээ hаатангүйгөөр хүдэлхынь тула механизаторнууд бэе бэеэ hэлгэн ажаллана.

Тэдэнэр горитой ехэ бэрхэшээл түбэгүүдтэй ушараа. Үнгэрэгшэ намарай сагай муу уларил, саhагүй убэл, хүйтэн шэрүүн хабарай саг ургасын гаралгада хойно татаhан байна. Ургаса хуряалгын оршон ерэхэдэ үдэр бүри бороо хура ороо. Эгээл иимэ эрхэ байдалда бүлэгөөрөө ажаллалгын булюу байhаниинь элирбэ. Ургаса хуряалгын агрегадууд нэгэ талмайhаа нүгөөдэдэ абаашагдадаг байба.

— Иимэ ажал дээрэ, — гэжэ совхозой директор В. П. Карпович хэлэнэ, — бэе бэеэ халан хүдэлхэ гээшэ эгээн лэ шухала. Хоёр агрегадуудай ажалай бүтээсэ хоорондонь тэн адляар хубаагдадаг. Тиимэhээ механизатор бүхэн хүрнын гөө ажал хүдэлмэриин амжалтатайгаар ябахын түлөө бүхы хүсөөрөө оролдодог юм. Энэ тэрэ дутуу дундын гараа hаа, тэрэ нүхэртөө саг дары туhаламжа үзүүлдэг.

12 мянга гаран га талмайда таригдаhан «безостая-1» сортын намарай шэниисые хэдэхэн үдэрэй туршада хадажа унагааhан байна. Харин хоёрдохи отделенидэ энэ хүдэлмэри оройдоол 36 хүдэлмэриин часай турша соо дүүргэгдээ. Манай шэжэм техникын айхабтар ехэ арга боломжотой байhыень олохон механизаторнууд харуулаа. Петр Гожа болон тэрээнтэй зэргэлээд ажаллаhан Дмитрий Цицилин «СК-4» гэжэ самоходно комбайнуудаар хүдэлмэриин дүүрэн бэшэ үдэрэй туршада 140 га талмайда шэниисэ хадаhан байна. Лафетчигүүд Алексей Овчинников, Василий Рогалин хоёр эды саг соо 142 гектарта шэниисэ хадажа, халаанайнгаа нормые дүрбэ дахинаар үлүүлэн дүүргээ.

Энэ зун Ставрополидо хоёр зуу гаран ажахынууд темижбегэйхидэй арга онолоор ажаллана. Тиихэдээ тэдэнэр нютагайнгаа онсо илгаае хараада абаа. Петровско районой ган гасуур зонодо оршодог «Туркменский» совхоздо нэгэ таряланда хойно хойноhоонь хоёр агрегат табигдаагүй байха юм. Зүгөөр механизатор бүхэн хабсаруулмал жатка дээрэ хүдэлөө. Тиигэжэ коммунис ажалай ударник Иван Парфилов 12 метр үргэн абасатай агрегадаар үдэрэй туршада 115 гектар талмайда намарай шэниисэ хадажа унагааhан байна. Механизаторнууд В. Мащенко, В. Овчаров гэгшэд тус тустаа 90 гаран га талмайда таряа хадаа.

Ипатовска районой «Софиевский» совхозой комбайнер Иван Некрич туhалагша Федор Осауленкэтээ хамта хадалга дээрэ илангаяа шалгараа. Тэрэнэй «СК-4» гэжэ самоходно агрегат 10 метр үргэнтэй дүүжэн жаткаар хангагданхай байгаа. Хизаарта иимэ үргэн абасатай 800 гаран агрегадууд тоологдоно. Гэбэшье механизаторнууд иимэ агрегадуудые тоошоодоггүй байха юм. Некрич совхоздоо түрүүлэн шэнэ техникые туршажа, гайхамшаг амжалта туйлаа. Тэрэнэй агрегат часай 12 километр скоростьтойгоор хадалга хээ. Сүүдхэдээ 18—22 часай туршада ажал хүдэлмэри зогсолтогүйгөөр ябаа. Энэ юунhээ болооб гэхэдэ, механизаторнууд бэе бэеэ hэлгэн ажаллаа бшуу. Агрегадай ажалай бүтээсэ үдэрэй туршада 175 гектарта хүрөө.

И. Некрич «СК-4» гэжэ комбайнаараа үдэр бүри 40—42 гектар дээрэhээ баал суглуулжа, га бүриhөө 20 центнер хүрэтэр орооhо сохидог байгаа.

Темижбегэй механизаторнууд таряа хуряалгадаа групповой арга хэрэглэhэн зандаа. Совхозой мэдээжэ комбайнер, коммунист Николай Рыжков «РСМ-8» гэжэ комбайнаар 2.600 центнер таряа хадаа. Харин самоходно комбайнда хүдэлдэг Анатолий Перевезрев 3 мянга тухай центнер шэниисэ хадаа.

Орооhо таряа ашаалhан машинанууд комбайнуудhаа элеватор хүрэтэр үдэр, hүнигүй субана.

К. МИЦЕНКО,
ТАСС-ай корр.
Ставрополь.

Байгша ондо Бэшүүрэй совхоздо бүхыдөө 13 мянган га таряа, тэрэ тоодо 8,5 мянган га гансахан шэниисэ таригданхай. Мүнөө тарялан дээрэнь хаа хаанагүй үндэр, үдхэн ургаса гараад, эдеэшэхэ тээшээ дүтэлжэ, эбхэрэн долгилон байна.

Машина техникээ эрхимээр заhабарилаад, найдамтай hайнаар бэлдэжэ шадаа hаа, бүхы таряагаа богони болзорто, гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряаха байhаниинь элитэ. Мүнөө эндэ 30 гаран комбайнай 20 дынь бэлэн болонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: совхозой бэрхэ комбайнернууд (зүүн гарhаа) Б. Цыремпилов, А. Афанасьев, Э. Тубанов, С. Ткачев гэгшэд заhабарилга дээрэ хүдэлжэ байна. **М. НАМЖИЛОВАЙ фото.**

БУРЯАД ҮНЭН
2-дохи нюур
1964 оной августын 1.

ЕХЭ УНШАЛГА ЭХИЛБЭ

Мүнөө сагай хүнэй культурна эрилтэ улам ехэ боложо байһаниинь ойлгосотой. Уран зохёолой номуудые улам олоор уншадаг болоһон ушар хадаа анаанай гарша болоно. Энээнииие нэгэ иимэ шэнжэлэлгын тоо баримтанууд гэршэлнэ: нэгэ томо заводто сүлөөтэй сагаа хүнүүд яажа үнгэргэнэб гээд хаража үзэгдэһэн байгаа. Тиигэхэдэнь хүн бүхэн сүлөөтэй сагайнгаа 14 процент гаха гү, али неделидээ 7 часыень ном уншалгада хэрэглэдэг байба. Энэ тоое шэнжэлжэ үзэхэдэ, хүдэлмэришэн хүн кино, театрта, клубуудта ошоогшоһоо һурагүй ехэ сагаа ном уншалгада зорюулна.

Уран зохёолой номуудые хүнүүдтэ уншуулжа һургаха шухала гэжэ эдэ баримтанууд харуулна. Совет хүн бүхэниие номдо дуратай болгохын тулада ном дэлгэрүүлхэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха хэрэгтэй. Совет литературын эрхим зохёолнуудые ид хан дэлгэрүүлхэ зорилгоор июниин 28-һаа октябриин 29 болотор ябуулагдахаар залуу уншагшадай бүхэсоюзна конференци эхилэнхэй. Иимэ хэмжээ бэелүүлхэдээ СССР-эй соёлой министерство, ВЛКСМ-эй Центральна Комитет уншагшадай эрилтэ, һонирхолые элирүүлхэ гэжэ бодоһон байна.

«Совет литературын залуу герой» гэжэ уншагшадай конференциин үедэ уран зохёолой номууд тухай хөөрэлдөөн болохо, предприятинууд, эмхи зургаануудта уран зохёолой үдэшэнүүд, зохёолшодтой уулзалга хэхэ мэтын хэмжээнүүд үнгэргэгдэхэ юм. Энэ хэмжээ ябуулга эмхитэйгээр үнгэргэхэ зорилгоор тусгаар комитет байгуулагданхай.

Манай республикын зарим комсомолой организацинууд энэ талаар юу хээ хэжэ байна. ЛВРЗ-эй, «электромашина», судна заһабарилгын заводуудай цехүүдтэ, багшанарай институтта, пионерэй лагерьнуудта «Огонек» журналай журналистнууд, поэдүүд Александр Ушаков, Александр Говоров гэгшэдтэй уулзалга болоо. «Буряадай залуушуул» гэжэ газетэ «Хаанабши, залуу герой?» гэһэн гаршагтайгаар хуудаһануудтаа залуу уншагшадай хөөрэлдөө эмхидхэжэ эхилэнхэй.

Гэхэтэй хамта энэ хэмжээ үнгэргэхэ талаар ехэ дутагдалнууд бии байна. Үнэндөө библиотекэнүүдэй хүдэлмэри улам шангадхаха хэрэгтэ туһалха хэмжээн энэ гээшэ aaб даа. Энээнтэй дашарамдуулан библиотекэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд ехэ ажал ябуулжа эхилхэ байгаа. Теэд олон газарта иимэ юумэн обёоргдоногүй. Зарим библиотекэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд уншагшадтаяа хүдэлжэ шададаггүй, миин лэ ном үгөөд байдаг ажалтай. Зарим библиотекэнүүдтэ уншагшадай конференци, уран зохёолой үдэшэ гэхэ мэтын хэмжээнүүд үнгэргэгдэдэггүй байна. Эгээл иимэ шалтагаанһаа уншагшадынь үсөөн, гансал һургуулиин һурагшад, пенсионернүүд иимэ библиотекэдэ ерэдэг, хүдөөгэй ажалшад, тэрэ тоодо залуушуул соёлой энэ зургаанда ерэдэггүй байна. Баргажанай аймагай Аргадын совхозой, Хяагтын аймагай «Родина» колхозой библиотекэнүүд эгээл иимэ байдалтай. Мүн бэшэ газар нютагуудааршье иимэрхүү байдаг.

Энээнтэй хамта мүн номой худалдаа наймаан һайнаар эмхидхэгдэхэ ёһотой. Уншагшадай эрилтэ шэнжэлхэ, ном дэлгэрүүлхэ талаар номой магазинуудай хүдэлмэрилэгшэд ехэ ажал ябуулха үүргэтэй. Уншагшадтай хөөрэлдэжэ шадаха, үгэеэ ойлголсохо, хэрэгтэй номыень заажа үгэхэ мэтээр номой худалдаанай бэрхэ наймаашад ехэ хүдэлмэри хэдэг байна. Ном дэлгэрүүлхэ, наймаалха хэрэгтэ олониитэ эдэбхитэд хабаадуулагдабал, энэ хэрэг бүришье урагшатай байха һэн. Нигэжэ бүгэдөөрөө оролдоо һаа, энэ ехэ уншалгые эмхитэйгээр үнгэргэхэмнай лабтай.

Уншалгын конференциин үнгэргэгдэжэ байха үедэ совет залуушуулай хани болоһон «Булад яажа хатуужааб» гэһэн номой автор Николай Алексеевич Островскиин түрэһөөр 60 наһанай ой гүйсэхэ юм. Энэ ушар хадаа совет залуушуулай ёһото һайндэр болохо байна. Энээндэ зорюулһан үдэшэнүүд, уран зохёолой концертнүүд, манай үе сагай Павел Корчагин тухай хөөрэлдөөнүүд болохо. Энэ уншалгын эсэстэ залуушуулай номой недели үнгэргэгдэхэ.

Залуушуулай бүхэсоюзна уншагшадай конференци хадаа ном дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ бии байһан дутагдалнуудые элирүүлхэ, манай Буряадай залуушуулай эрилтэ тодорхойлхо, библиотекэнүүдэй хүдэлмэри һайжаруулха хэрэгтэ ехэ түлхисэ болохо юм.

Ноябрь һара соо манай республикада энэ конференциин дүн гаргагдаха. Энээндэ шалгарагшад шанда хүртэхэ байна.

Р. ГАРМАЕВ,
ВЛКСМ-эй обкомой агитаци, пропагандын таһагые даагшын орлогшо.

Павел Михайлович Кокорин Кабанскын аймагай Анхалук тосхоной библиотекые даагшаар хүдэлмэрилхэ зуураа, эндэхи загаһашадай дунда ехэ хүндэтэй болонхой. Загаһашадта тэрэ дуратай номыень ажал дээрэнь абаашажа үгэдэг зантай. Зураг дээрэ: П. М. Кокорин библиотекэ соогоо.
Н. КОЗУЛИНАЙ фото.

Уншагшадай гүйлтаар командировко

БЭЕРХЭЖЭ ЯБАҺААР БЭРТЭЖЭ БОЛОХО...

— Ши биднэрые ноёд гэжэ юундэ тоолоногүйбчи? Яахадаа үгымнай дууланагүйбчи? Аа... а? Хэлэл даа... Тэрэ хонидоо абаад Түбэрэй ошохо хүн гүш, али үгы гү? А... а...? Эндэчни бажуужа алажархихаб!..

Урбайжа улайшаһан нюдөө ониилгожорхёод, набтаршагхан бэетэй, үбгэжөөл наһанай хүн хүл дээрээ зогсожо ядан тэмтэрһээр, хажуудаа байһан мориной жолоо шүүрэбэ. Мориной эзэн эхэнэр гэр тээшээ мордохо гэжэ жолоогоо тэрэ хүнһөө абаха гэнэ.

— Аа... Ши намаас миин зайлахаб гэжэ бодоо гүч? Хонинооосоо юундэ болихо гээбчи?—гэжэ тэрэ һогтууша шарууһанда ороһон буха шэнги шахамал хоолойгоор «бард-бард» хашхарһаар нөөхи эхэнэрые хүбсаһанһаань сабшүүрэн бэе тээшээ татаад, хоолойень бахалзуурдаба.

Һогтуугаймнай нүгөө нүхэрынь:

Во... Во... тиимэл сэн. Сайн бажуу... сайн бажуу. Энэч биднэниие нохой дээрэ тоолоно. Харин үнинэйл нигэжэ солоохойтой болгохо байсан юм, хара эмые...—гэжэ байжа хүхинэ, хүл дээрээ тогтожо ядан, гэдэргээ унан алдажа байжа энеэнэ.

Иимэ ушар үнэн дээрээ Охин-Булагай совхозой Дунда Харланай отделенидэ июниин 3-да болоһон. Тэрэ үдэр эндэхи хониной отара дээрэ автолавка ерэһэн байгаа. Дүтэшэг байһан хонишод, малшад эд бараа, эдихэ ууха юумэ абахаяа тэндэ ерээ һааб даа. Даша-Нима Битухеева мүн баһа юумэ абахаяа эндэ ерэһэн байгаа.

Эртэ үглөөнһөө эхилжэ мангараа тараажа ябаһаар шал мяхан болотороо һогтошоһон ветфельдшер Гарма-Цырен Будаев, отделениин бухгалтер, Дамба Мункуев хоёр мотоциклаар гүйлгэлдэжэ ерэбэ. (Эдэ хоёрто хатуу хара хэрэгтэй байгаа ха. Теэд тэрэнь автолавкада үгы байба). Сэнхирхэн автолавкада «сэржэмэй» юумын үгы байһанда сухалаа хүрэһэн эдэ хоёрой манаташаһан нюдэндэ хонишон Даша-Нима Битухеева торосолдошобо. Гарма-Цырен Будаев тэрэниие хараажа, уур сухалаа гаргаха гэжэ шиидээ. Энээн тухайнь таанад дээрэ уншаба гээшэт.

Иимэ уршагта ябадал хэхэдээ нүхэр Будаев ямаршье зэмэ амасахагүйб гэжэ һанаһан байгаа ха. Юундэб гэхэдэ отделениин бүхы засаг энэ хүнэй гарта үгтэнхэй: нютагай комитедэй түрүүлэгшэ, Охин-Булагай сельскэ Советэй депутат. Тиихэдэ отделениин бухгалтер Дамба Мункуев «өөрын» хүн. Тэрэнь үшөө партийна организациин секретарь. Хамта «хатуу харые» дарадаг. Хэрбээ али нэгэн малшадай харууһалжа байһан адууһанайнь али нэгэнэйнь үбшэнһөө боложо «тангайшоо» һаа, хэрбээ тэрэ малшан, «бурхан зайлуул», нүхэр Будаевта «сагаан толгойтые» айладхадаггүй байгаа һаа гү, али урдаһаань хэрзэгыгээр дуугардаг байгаа һаа, муу юумэ үзэбэл гээшэ. Нүхэр Будаев тэрэ малшаниие шадахыса муу һайнаар хараажархиха, үнгэржэ ерэхэдээ бахалуурдахадааншье хойшоо харахагүй хүн лэ.

Дунда харланайхид нүхэр Будаевые арад зоной эрилтые хангахын түлөө үнэн зүрхэнһөө оролдохол байха гэжэ найдаһанлаа сельсоветэй депутадаар һунгаа бэлэй. Нээрээшье, энэ нүхэрнай 1935 онһоо хойшо ветеринараар хүдэлжэ ябаһан хүн. Һүүлшын арбаад жэлэй хугасаа соо Дунда Харланай отделенидэ энэ тушаалда ажаллана, партиин гэшүүн. Мүнөө 52 наһатай. Юрэдөө иимэ хүниие «арадай зарасаар» һунгангүй яаха һэм. Гэбэ ябашье, нүхэр Будаев арад зонойнгоо дунда иимэ ехэ хүндэтэй болоходоо бэеэ дээгүүр абадаг болошоо гээшэ ха. Ажаһуудалай талаар юрын хүнэй тэрээндэ хандабал, муртай харюу үгэхэһөө байха, хөөрэлдэхэеэшье болишоо. Һүүлэй үедэ сельсоветэй сессидэ хабаадаагүй. Охин-Булагай сельсовет жэлэй эхинһээ хойшо гурбан сесси үнгэргөө. Нүхэр Будаев тэрэнэй нэгэндэнь лэ, байлсаа. Сессидэ юундэ хабаадабагүйбши гэжэ асуухада бэеэ сагааруулха гэжэ олон табан юумэ шашадаг. Жэшээнь, июниин 29-дэ зарлагдаһан сессидэ «совхозой хонидые угаахамни» гээд ерээгүй. Үнэндөө тэрэ үдэр нүхэр Будаев ажаллаагүй һэн.

Иимэ хүн саашадаа «арадай зараса» байжа шадаха гээшэ гү? Үгы даа. Булюу амитаниие харахадаа бэерхээд, бэртэжэ болоно гэжэ дэмы хэлсэдэггүй. Нүхэр Будаев «нютагай комитедэй түрүүлэгшэ, сельсоветэй депутат гээшэб, һанаһан юумэеэ хэхэб, хазаһанаал эдихэб» гэжэ һанаа гээшэлтэй.

«Арадай зараса» ямар байха ёһотойб, депутадай нангин үүргые хайшан гэжэ тэрэ дүүргэхэ ёһотойб гэжэ совхозой партком нүхэр Будаевта болото дээрэнь ойлгуулжа үгэхэ юм бэзэ. Мүн Дунда Харланай парторганизациин секретарь нүхэр Мункуев жаяг журамаа хазагайруулжа, аашалжа байһан хүниие хоридоггүй, харин үмөөрдэг байһанайнгаа түлөө зохихо зэмэ алгадгүй амасаха ёһотой.

Ц. БАБУШЕЕВ.

Охин-Булаг.
Мухар-Шэбэрэй управлени.

Улаан-Удын Заводской үйлсэдэхи № 6 гэртэ ажаһуугшад коммунис ажабайдалтай гэрэй хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэжэ байнхай. Энэ гэрэйхид бултадаа ниитын хүдэлмэрнидэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг, олонхинь һурадаг. Гэр соонь, газаагуурнь хододоо сэбэр байдаг. Мүн үхибүүдэй наадаха талмай түхеэрэгдэһэн, бишыхан сэсэрлиг таригдаһан юм.
Зураг дээрэ: гэрэй комитедэй түрүүлэгшэ Е. Фисанова А. Сухарева хоёр гэрэйнгээ газаагуур таригдаһан сэсэгүүдые уһалжа байна.
Ф. СОРОКИНОЙ фото.

Италиин парламентда

РИМ, ТАСС-ай тусхай корр. А. Красиков иигэжэ дамжуулна. Мүнөөдэр Италиин шэнэ правительствые толгойлогшо христианскэ демократ Альдо Моро өөрынгөө кабинедэй тушаалта хүнүүдые, программые парламентда зууршалан табиба.

Түрүүшээр сенадта, һүүлээрнь депутадуудай палатада Альдо Моро нэгэл адли үгэ хэлэһэн байна. Шэнэ, «левоцентристскэ» кабинет байгуулха тушаа хэлсээ хэжэ, үгэеэ ойлголсоһон тухайгаа правительствые толгойлогшо тайлбарилжа үгөө. Тус кабинедынь Италиин дүрбэн политическэ партинуудай түлөөлэгшэдһөө: христианско-демократическа, социалис, социал-демократическа ба республиканска партинуудай түлөөлэгшэдһөө бүридэнэ.

Гадаадын политическэ асуудалнууд тушаа хэлэхэ болоо һаа, шэнэ правительство болбол энээнэй урда тээхи правительствануудай политика саашадань үргэлжэлүүлхэ һанаатай, тиихэдээ «Атлантическа бүлэглэлтэй һаналаа нэгэдүүлхэ» гэһэн зорилго табина гээд Моро хэлэһэн байна.

Польшын ажалшадай гашуудал

ВАРШАВА, июлиин 30. (ТАСС). Уран зохёолшо Ванда Василевскаягай наһа бараһантай дашарамдуулан, совет арадтай хамта Польшын ажалшад гүнзэгыгөөр шаналжа байһанаа мэдүүлнэ. Мүнөөдэр Польшын бүхы газетэнүүд элитэ ехэ уран зохёолшодо зорюулагдаһан некролог статьянуудые толилоо.

Ванда Василевская болбол поляк, совет арадуудай хани барисаанай үнэн сэхэ тала баригша байһан гээд «Штандар млодых» газетэ бэшэнэ.

Революционно болон түрүү үзэлтэй хүнүүдэй хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагшань Ванда Василевская байгаа гээд «Жице Варшавы» газетэ онсолон тэмдэглэнэ.

Франциин ажалшадай үгэ

ПАРИЖ, июлиин 29. (ТАСС). Эндэ болоһон зүблөөн дээрэ Ажалай бүгэдэ ниитын конференциин бюро орон доторхи социальна экономическэ байдалаа зүбшэн хэлсээ. Францида тохёолдоод байһан экономическэ байдал, мүн ажалшадай һуудал байдал тушаа һүүлшын пресс-конференци дээрэ президент де Голиин хэһэн баталамжануудые тус бюро зүблөөнэй һүүлээр тунхаглаһан мэдүүлгэ соогоо шууд буруушааһан байна.

Ажалай бүгэдэ ниитын конференциин хүтэлбэрилхы орган болото тоо баримтануудые дурдажа байтаад, Францида ажаһуудалай бүри бэрхэшээлтэй хүндэ боложо байһые тэмдэглээ. Ажал олохонь улам бэрхэтэй болоо, иимэ байдал «правительствын дура зоргоор» тохёолдоо бшуу. Экономикоёо «тогтонижоруулха» гэһэн правительствын хараа түсэб бэелүүлһэн ушар ажалшадай һуудал байдалые бүри муудхаагаа, тэдэнэрэй эд бараа худалдажа абаха шадабариинь бүри бага болгоо гэжэ мэдүүлгэ соонь онсолон тэмдэглэгдэнэ.

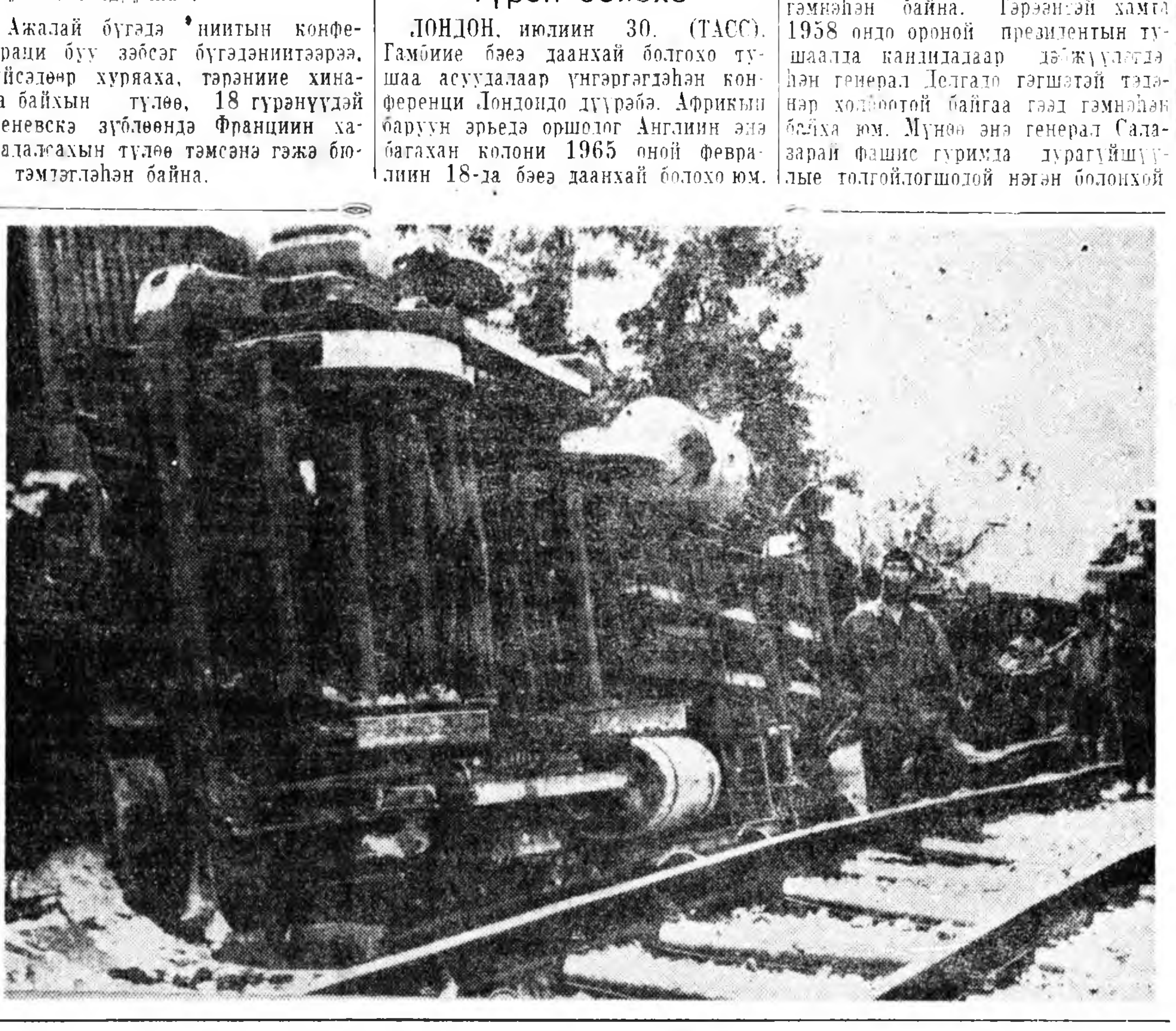
Ажалай бүгэдэ ниитын конфедераци «габшагай ёһоной сэрэгэй хүсэнүүдые буруушаажа байһанаа дахин батадхан мэдүүлээ». Эдэ түсэбүүд национальна экономикодо, ажалшадта угаа ехэ дарамта болодог ха юм. Мүнөө Номгон далай дээрэ бэлэдхэгдэжэ байһан шэнэ ядерна туршалганууд «агаарые бузарлаха аюул» тохёолдуулна, мүн ядерна буу зэбсэг олоор дэлгэрүүлхэ ябадал «эб найрамдалай хэрэгтэ аюул тохёолдуулна».

Ажалай бүгэдэ ниитын конфедераци буу зэбсэг бүгэдэниитээрээ, гүйсэдөөр хуряаха, тэрэниие хинажа байхын түлөө, 18 гүрэнүүдэй Женевскэ зүблөөндэ Франциин хабаадалсахын түлөө тэмсэнэ гэжэ бюро тэмдэглэһэн байна.

—<>—

Һүйдхэхы аашанuудта эсэргүүсэн

УЛААН-БААТАР, июлиин 30. (ТАСС). Монголой Арадай Республикын гадаадын хэрэгүүдэй Министерство Улаан Баатарта байдаг КНР-эй посольстводо буруушаалгын ното барюулба гээд МОНЦАМЭ агентство мэдээсэнэ. Июлиин 24, 26-да Улаан Баатарта монгол, хитад велосипедистнүүдэй мүрысэжэ байха үедэ зарим хитад эрхэтэд ехэ таарамжагүй хулигаан ааша гаргаһан байха юм. Тэдэнэр нюуса дэлдагүйгөөр һүйд сүйд хэһэн, велосипедээр урилдажа байһан зам дээрэ гуримгүй шаг шууга татаһан, МНР-эй зарим эрхэтэд болон милициин хүдэлмэрилэгшэдые бүдүүлигээр харааһан, доромжолһон байха юм.

Урда Вьетнамай эрхэ сүлөөгэйнгөө түлөө тэмсэдэг патриодууд үдэр эрхэ бүри шэнэ амжалтануудые туйлана. Партизанууд Кханий правительствын, мүн Америкын сэрэгүүдэй вертолет болон бусад техникэ үгы хэнэ.
Зураг дээрэ: түмэр замһаа партизануудай халяаһан поезд.
АФП—ТАСС-ай фото.

Леопольдвильда яаралтай зүблөөн болобо

ПАРИЖ, июлиин 30. (ТАСС). Үсэгэлдэр үдэшэ президент Касавубу болбол орон соогуураа аяншалһанаа Конгын ниислэл бусажа ерэһэн премьер-министр Чомбе гэгшэтэй удаан саг соо Леопольдвильда хөөрэлдөө гээд Франс пресс агентствын корреспондент мэдээсэнэ.

Энэ хөөрэлдөөн тушаа Леопольдвилиин хэблэл абяа аниршье гаранагүй. Гэбэшье, Конгын Республикын элдэб олон провинцинуудта арадай тэмсэлшэдэй шэнэ амжалтануудые түйлажа байһан тухай мэдээсэлнүүдые абахадаа, тэрэ тоодо Леопольдвилиин хажуудахана партизануудай отрядуудай бии болоһон тухай мэдээсэлнүүдые абахадаа, энэ яаралтай зүблөө хээ гээшэ ха.

—<>—

Гамби бэеэ даанхай гүрэн болохо

ЛОНДОН, июлиин 30. (ТАСС). Гамбиие бэеэ даанхай болгохо тушаа асуудалаар үнгэргэгдэһэн конференци Лондондо дүүрэбэ. Африкын баруун эрьедэ оршодог Англиин энэ багахан колони 1965 оной февралиин 18-да бэеэ даанхай болохо юм.

Конгын патриодуудай амжалта

ПАРИЖ, июлиин 30. (ТАСС). Конгые сүлөөлхэ национальна советэй частьнууд Квамут городые эзэлбэ. Энэ город Конгын ниислэлһээ зуу милиин газарта оршодог юм. Франс пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, арадай тэмсэлшэд Леопольдвильдэ добтолго хэхээ бэлэдхэжэ байна. Квамут город хадаа арадай тэмсэлшэдэй Леопольдвиль провинцида эзэлжэ абаһан гурбадахи город болоно. Энээнэй урда тээ Болобо, Мушие городууд абтаһан байгаа. Мушие городые абаһанай һүүлээр Конго мүрэниие зүбшан Пор-Франки гэжэ түмэр замай станцитай Леопольдвилиие холбодог хэлхээ холбоон таһалдуулагдаа һэн.

Салазарай алууршад аашалһаар

ЛОНДОН, июлиин 30. (ТАСС). Португалиин сүүд үсэгэлдэр 65 хүнүүдые 17 һараһаа 10 жэл хүрэтэр болзортойгоор түрмэдэ хааха гэһэн шиидхэбэри гаргаа гээд Рейтер агентствын корреспондент Лиссабонһоо мэдээсэнэ. Бежа городто 1961 ондо болоһон восстаниин үедэ тэдэнэр Португалида мүнөө байһан байгуулалтые унагааха гэһэн һэдэлгэ гаргаа гээд Салазарай засагаархид гэмнэһэн байна. Тэрээнтэй хамта 1958 ондо ороной президентын тушаалда кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн генерал Делгадо гэгшэтэй тэдэнэр холбоотой байгаа гээд гэмнэһэн байха юм. Мүнөө энэ генерал Салазарай фашис гуримда дурагүйшүүлые толгойлогшодой нэгэн болонхой. Энэ сүүд таба һарын турша соо үргэлжэлөө, тиигээд Португалиин фашис толгойлогшын хэһэн эгээл томо политическэ процесс болоо.

—<>—

Амчагаа байһан орон буу шуугаар зэбсэгжэнэ

ЖЕНЕВЭ, июлиин 30. (ТАСС). Америкын бүтээһэн түрүүшын бүлэг бронетранспортёрнууд Швейцарида абтаба. Правительство хадаа Америкын 500 бронетранспортёрнуудые худалдажа абахын тула 260 миллион франк мүнгэ һомолһон байгаа. Мүнөө эдэ бронетранспортернуудынь хүсэд буу зэбсэгтэеэ, һомо шуутаяа Швейцарида абтажа байна

—<>—

Хойто Родезидэхи байдал тушаа

ЛОНДОН, июлиин 30. (ТАСС). Хойто Родезиин сэрэгүүд шажантанай бүлэгэй түб болохо нэгэ тосхониие эзэлээ. Энэ тосхон сэрэгэй талаар һайса бэхижүүлэгдэһэн байгаа. Эндэхи шажантан Шинсали (ороной хойто зүгэй провинци) районой полицитай тулалдаһан, мүрдэлгэ хюдалга эмхидхэһэн байгаа гээд Рейтер агентство Лусакаһаа мэдээсэнэ.

МАСТЕР—ХҮМҮҮЖҮҮЛЭГШЭ

(Улаан-Үдэ городой промышленна предприяти, барилга болон харгы замай организацинуудай мастернуудай зүблөөнһөө)

Хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайжаруулха хэрэгтэ һаяхан боложо үнгэрһэн Улаан-Үдэ городой промышленна предприятинуудай, барилгын болон харгы замай организацинуудай мастернуудай зүблөөн зорюулагдаһан байгаа. «Мастер—коллективэй хүмүүжүүлэгшэ байха ёһотой» гэһэн һонирхолтой асуудал зүбшэн хэлсэгдээ. Тус асуудалаар элидхэлшэ КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой секретарь Л. Я. Похосоев, мүн һанамжа дурадхалнуудаа хэлэгшэд: Ленинэй ордентэ локомотив-вагон заһабарилгын заводой начальник Е. П. Павленко, «Электромашина» заводой партийна организациин секретарь Г. Г. Шангин, мүн бусад нүхэд үйлэдбэриин командирнуудай нэгэн болохо мастернуудай үүргын улам дээшэлһэниие онсолон тэмдэглээ. Жэшээлхэдэ, локомотив вагон заһабарилдаг заводто хамта табанзуугаад шахуу мастернууд ажалладаг. Тэдэнэй олонхинь «мастер гансал үйлэдбэриие эмхидхэгшэ бэшэ, мүн шадамар хүмүүжүүлэгшэ байха ёһотой» гэһэн партиин эрилтые бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлнэ. Энэ заводой локомотив-хабсаралгын цехэй мастернууд В. Е. Малышкин, Т. И. Егорова, локомотивуудые задалжа заһабарилгада бэлэдхэдэг цехэй мастер Н. П. Гнилько, электромашина цехэй мастер В. Г. Кириллов болон бусад гансал ажаллаха уялгаяа дүүргээд һуудаггүй, харин хүдэлмэришэдые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ гэжэ нилээд оролдодог. Нэгэ иимэ жэшээ абажа харамаар. Нёдондо жэлэй эхин багаар локомотив хабсаралгын цехэй мастер Василий Егорович Малышкинай участогта ажаллахаар профессионально-техническэ училищи һаяхан дүүргэһэн Т. Ф. гэгшэ эльгээгдээ һэн. Залуу энэ нүхэр ажалдаа хайша хэрэгээр хандажа, ажалай журам хазагайруулдаг байба. Сугтаа ажалладаг нүхэдэйнгөө шүүмжэлэлдэ «намһаа юушье абахагүйт, би өөрынгөө дураар ябахаб» гээд нэгэнтэ бэшэ гараараа һэжэжэрхёод ябашадаг һэн. Энээндэнь зэбүүрхэһэн зарим хүдэлмэришэд: «ажалһаань гаргагты, заһархаяа болиһон хүн» гэхэ мэтын эрилтэ мастер В. Е. Малышкинда табидаг бэлэй. Теэд мастер энэ эрилтэдэ тад ондоогоор хандаа. В. Е. Малышкин энэ хүбүүнтэй хүдэлмэриин халаанай һүүлдэ нүхэрэй ёһоор хөөрэлдөө, залуу хүдэлмэришэнэй ажабайдалаар, соёлойнь эрилтээр һонирхоо, хэрэгтэй сагтань туһаламжа үзүүлдэг болоо һэн. Мастер залуу хүдэлмэришэн хоёрой ажалһаа сүлөөтэй сагтаа кино, театрта ошожо гү, али стадион дээрэ футболоор болоһон мүрысөө хаража һуухыень хүнүүд хододоо харадаг болоо һэн. Мастерай иимэ оролдолго миин талаар ошоогүй. Мүнөө Т. Ф. түрүү хүдэлмэришэдэй зэргэдэ гаража, байгша оной апрель һараһаа коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргын түлөө тэмсэжэ, һара бүхэнэйнгөө даалгабари 105—107 процент дүүргэнэ.

Мастер В. Е. Малышкинда адляар хүдэлмэришэдые хүмүүжүүлдэг мастернууд городтомнай олон болонхой. Тэдэнэй дундаһаа локомотивна депогой мастер Н. И. Бальцанов, шэлэй механизированнэ заводой машиннованна цехэй мастер А. Ф. Кайдаленко, № 834 барилга-хабсаралгын поездын мастер И. Н. Далеев, мяханай комбинадай консервнэ заводой мастер А. П. Усатенко болон бусадые онсолон тэмдэглэмээр. Эдэ мастернууд тус зүблөөн дээрэ өөһэдынгөө ябуулжа байһан хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай хөөрэжэ үгөө, сугларагшадые ехээр һонирхуулаа.

Хүмүүжүүлгын хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулһанай ашаар ажалай амжалтын туйлагдадаг байһые гэршэлһэн һонирхолтой жэшээ № 834 барилга-хабсаралгын поездын мастер Иннокентий Номогонович Далеев харууллба. Энэ мастерай участогта хамта дүшэ гаран хүдэлмэришэд ажалладаг. «Хүн бүхэн өөрын эрилтэтэй, тусгаар зан абаритай ха юм. Мастер хүн энээниие мэдэжэ ажаллаха ёһотой»—гээд, тэрэ тон зүб тэмдэглэнэ. Нүхэр Далеев участогайнгаа барилгаша бүхэнэй гэр бүлынхидые, сүлөөтэй сагаа тэдэной хайшан гэжэ үнгэргэдэгые хараадаа абажа хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулна. Түрүү мастерай участогайхид байгша оной туршада һара бүхэнэйнгөө даалгабари 115—120 процентээр дүүргэжэ, барилгын шанарые нилээд дээшэлүүлжэ шадаа. Байгша оной май һараһаа энэ участогайхид коммунис ажалай нэрэ зэргын түлөө тэмсэнэ.

Гадна зүблөөндэ хабаадагшад мастернуудай ябуулжа байһан хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ дайралдадаг дутуу дунданууды элирүүлээ. Юуб гэхэдэ, зарим мастернууд өөрынгөө үүргэ гансал үйлэдбэриин асуудалнуудаар хизаарлажа, хүдэлмэришэдые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандадаг байна ха юм.

Д. ШАГДУРОВ.

ГАЗАРАЙ ҮРЭЖЭЛ ДЭЭШЭЛҮҮЛДЭГ ВИТАМИН

ДНЕПРОПЕТРОВСК, июлиин 28. (ТАСС-ай корр.). Днепр шадарай коксохимигүүд оронойнгоо хүдөө ажахые минеральна үтэгжүүлгээр элбэгээр хангана. Жэлэй эхинһээ хойшо түсэбһөө гадуур үйлэдбэрилэгдэһэн минеральна үтэгжүүлгээр ашаалагдаһан гурбадахи эшелон эндэһээ Украин, Россин Федерациин, Литвагай колхоз, совхозуудта эльгээгдэбэ.

Химическэ промышленностиин Днепр шадарай предприятинуудай коллективүүд газарай үрэжэл һайжаруулха витамин бүри ехээр үйлэдбэрилхын болохын тула бии байһан бүхы арга боломжонуудаа зүбөөр хэрэглэхые оролдоно. Калининай нэрэмжэтэ заводой цехүүдэй нэгэндэ сульфат үйлэдбэрилдэг отделени шэнэдхэн хубилгагдаба.

Мастер В. Шангинай хүтэлбэрилдэг халаанай хүдэлмэришэд сульфат-амони үйлэдбэрилгын технологи шэнэлэн һайжаруулба. Тэрэнэйнь ашаар минеральна үтэгжүүлгын азодые ехэ болгохо арга олдоо. Тэрэшэлэн Запорожиин, Днепродзержинскиин, Баглейскэ заводуудта сульфат-амони хатааха шэнэ туһалай аргачалууд тодхогдобо. Мүнөө эдэ предприятинуудай үйлэдбэрилһэн продукциин 75 процентнь 1-дэхи сортоор гаргагдана.

ШОГ РАССКАЗ

Уршагта ушарал

Манай нютагай Мангирта гэжэ жалга соо эзэтэй гэгдэһэн нэгэ шэнэһэн бии юм.

«Тиимэ даа. Тэрэш эзэтэйл шэнэһэн байха. Урдань хада нэгэ удаган тэрэ шэнэһэндэш боожо ухэһэн юм ха. Теэд лэ удаган түрэлөө олонгүй боохолдой болошоһон гэдэг. Удаганай боохолдой болохоһоо хойшо Мангиртыншни жалга соохи шэнэһэн уланхайтай болошоо юм аабза. Удаганай һүүлээр гурбан хүн тэрэ шэнэһэндэ боожо үхөө бэлэй. Шүдхэр боохолдой болоо юм гэжэ этигэдэггүй Жүгдэр ангуушан нэгэтэ эзэтэй шэнэһэнэй эди шэди туршахам гэжэ байһаар, баһал тэрэ шэнэһэндэ боожо үхэшэһэн юм гэлсэдэг. Тэрэ гэһээр хүнүүд эзэтэй шэнэһэнһээ һэжэглэдэг, айдаг, Мангиртын жалгые аяар холуур тойрожо гарадаг болоһон юм...» гэжэ нютагай һүзэгшэ үбгэд, хүгшэд гэнэн хонгор хүнүүдэй һанаа зобоодог бэлэй.

Иигэжэ үбгэд хүгшэдэй хөөрэлдэхые нэгэтэ бэшэ дуулаһан Намжил хүбүүн нэгэтэ Мангиртын жалгын эзэтэй шэнэһэнэй эди шэди туршажа үзэхэ гэжэ шиидэбэ.

Тиигээд Мангиртын жалга ошожо, эзэтэй шэнэһэнэй нэгэ гэшүүһэнһээ эреэхэн дээһэ уяжа, баруун хүлөө ооһорто оруулжа һэнжылгээд: «Шэнэһэнэй эзэн үнэхөөр лэ бии юм һаа, мүнөө гаража магад» гэжэ шэбшэн, өөдөө хаража хэбтээд. Намжил шагнаархана.

Уданшьегүй тиигэжэ хэбтэтэрнь «Хоо-лой-гоо-роо... хоо-лой-гоо-роо...» гэһэн абяан Намжилай шэхэндэ соностоходол гэбэ.

«Үгы, энэшни юун гээшэб? Хоо-лой-гоо-роо! Али айжа, һэжэглэжэ байһандаа дэмы дуулаба гүб?» гэжэ ойндоо һанаад, Намжил тохоног дээрээ үндыжэ, шэхээ һэрмылгэнэ.

— Хоолойгоороо,— гэжэ юу нэйшьеб бүдүүхэнээр дуугаржархёод,— хоо-лой-гоо-роо,— гэжэ таһалдуулан, жэхыдэһэ хүрэмэ нарииханаар абяа гаражархихадань. Намжилай үһэн арбайшахадал гээд, зүрхэниинь тогтошоходол ёг гэшэбэ.

«Эзэтэйл... эзэтэйл шэнэһэн юм байна. Хоо-лой-гоо-роо ооһорто үлгэлдэ гэбэ ха юм» гэһэн бодол Намжилай толгойдо сахилшаба.

Тиигээд. «Байза... Ялтай гээшэб? Аа, гүйхэ... гүйхэл хэрэгтэй» гэжэ һалганан шэбэнээд, айһандаа хүлөө гэшүүһэндэ уяжархёод байһанаа мартажа, һуга харайн бодоод, урагшаа даб гэбэ. Теэд хүбүүнэй нэгэ хүл ооһорто тушалдаад, торожо, эршэндээ гэшүүһэ хуха татан хүлөө алдажа, газар тэбэреэд унашаба.

Намжил бодохо һанаатай үндыгөөд үзэбэ. Теэд айһандаа шулуугаар дарагдашаһан юумэдэл бэень 1он хүндэ, бодохын аргагүй байба. Теэд Намжил эзэгүй бэеэ һула хаяжа, һөөргөө һалд хэбтэшэбэ.

Намжилай газарта няалдан хэбтэшэхэлээр: — ха-ха-ха!— гэжэ ой тайгын зэдэлтэр тэрэ абяа гараһан юумэниинь дарьяа бүдүүн хоолойгоор шүлһэндөө хахажа байһан шэнгеэр энеэһээр, Намжил тээшэ дүтэлбэ.

Хүбүүн айһандаа яахашье мүрөө оложо ядан, гансал газар һабардажа, нюдөө нэгэ анижа, нэгэ нээжэ хэбтэбэ.

— Айба гүш, барһан? Ха ха-ха!—гэжэ тэрэ абяа гарагша Намжилай толгой дээрэхэнэ энеэнэ хэбэртэй.

«Энэмни ихэдээ юуниинь гээшэб? Алахань, эдихэнь гээшэ гү? Нээрээл энэ шэнэһэнэй эзэн ерээд намайе наадалжа байна гү? Али, магад...» — гэжэ Намжил ойндоо шэбшээд, һэмээхэнээр нюдөө нээжэ, гэтэн хараба.

«Томо заитагар резинэ сабхиин хоншоор нюдэндэнь торобо». Байзалши... Аа, гутал шэнгил», гэжэ һанаад, Намжил нэгэ бага зүрхэлжэ үндыд гээд хараба. Мүн даа резинэ сабхи бүри зүрхэлжэ дээшээ харахадань, Намжилай хүршэ Нима үбгэжөөл маһайтараа энеэжэ байба.

—Зай, Намжил, «һүнэһөө зайлатараа» айба гүш? Эзэтэй шэнэһэнэйш эди шэди имэл жэхыдэһэ хүрэмэ юумэл даа гээд Нима үбгэжөөл дахин:—ха-ха-ха!—гэжэ эгшэтэрээ энеэбэ. Хэнэй абяа гаража айлгаһые ойлгоһон Намжил баһал энеэбхилжэ:

— Нима таабай, одоол нэгэ тамалба гээшэлта. Оо-ёо ёо даа. Айбашье гээшэб. Эшхэбтэр,— гэжэ сэхэ мэдэрбэ.

—Хари гыш. Хүдэри шэбшүүрдэхэ гэжэ, халхабша түхеэрээд бэеэ нюугаад һуужа һуутарни, иибша намаагай һаршаганаха абяан соностошоо. «Магад, ан гээшэ гү, али юун бэ?» гэжэ һанаад, һэмээхэнээр иишэ тиишээ хараашалжа байтарни ши харагдаад, сэхэ энэ шэнэһэндэ ерээш.

«Байза, юу хэгшэ юм ааб?» — гэжэ һонирхожо харахадамни, шэнэһэндэ ооһор уяжа, хүлөө үлгөөд. хэбтэшөөш. Тиихэдэшнил шинии юу хэхэеэ байһые дороо ойлгожо: «Хоолойгоорөо!» гээ һэм» гээд, Нима үбгэжөөл энеэдэө барижа ядан, ехэл ханангяар: ха-ха... һа-һа!—гэжэ садатараа энеэбэ.

— Нима таабай, та юун гэжэ һананат? Энэ шэнэһэн эзэтэй хэ гү, али үгы гү? — гэжэ Намжил асууба.

— Юун эзэн байха һэм. Хооһон лэ шашалдаан ааб даа. һүзэгтэй харанхы зониие һүрдүүлхэ, айлгаха гэһэн урданай арга мэхэ ха юм даа. Ши этигэдэг байгаалши? — гэбэ Нима үбгэжөөл.

— Үгышье гэхэ юм гү даа, юрэдөөл бага зэргэ һэжэгтэй хадань шалгаха гэжэ ерэл һэм. Теэд та голдомни хүрэжэрхибэ ха юмта.

— Хамаагүй, хойшодоо мэдэдэг болохош. Мангиртын жалгын һэжэгтэй шэнэһэнэй эзэтэй хайшан гэжэ уулзаһан тухайгаа нүхэдтөө хөөрэжэ үгөөрэй, зүү. Ха-ха-ха! — Нима үбгэжөөл Намжилай мүр халта альгадаад абаба.

Ф. ЦЫДЕНЖАПОВ.

Захаамин.

БАЙГАЛ ДАЛАЙ.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Хоца НАМСАРАЕВ

АША ХҮБҮҮНЭЙ АСУУДАЛ, АБА ҮБГЭНЭЙ ХАРЮУ

Эрхэ сүлөө юун гээшэб?
Эсэгэ Ленинэй хайра гээшэ.
Ажал байдал юун гээшэб?
Арад зоной жаргал гээшэ.
Эрдэм соёл юун гээшэб?
Энэ дэлхэйн наран гээшэ.
Хүн түрэлтэн юун гээшэб?
Хүрьһэтэ дэлхэйн эзэн гээшэ.
Зол заяан юун гээшэб?
Зон хүнэй хэшэг гээшэ.
Хүсэ шадал юун гээшэб?
Хүндэтэ манай зэмсэг гээшэ.
Залуу наһан юун гээшэб!
Засаг түрын сэсэг гээшэ.
Эжы, аба юун гээшэб?
Эрдэни түрэдэг далай гээшэ.
Үнэн сэдьхэл юун гээшэб?
Үнэтэ ганса харгы гээшэ.
Баяр жаргал юун гээшэб?
Баатар хүнэй олзо гээшэ.
Минии асуудал юун гээшэб?
Мэдэхэ һураха хүсэл гээшэ.
Шинии харюу юун гээшэб?
Шэнжэн хэлэһэн үльгэр гээшэ.
Үбгэн эсэгэ юун гээшэб?
Үнгэрһэн сагай түүхэ гээшэ.
Өөрым эсэгэ юун гээшэб?
Өөдэнь харбадаг номон гээшэ.
Аша хүбүүн юун гээшэб?
Алтан зэбэтэ һомон гээшэ.
Хожом тэрэш юу хэхэб?
Коммунизмын байдалда зорин ошохо.

1947 он.

ДАВЭРЭНЭЙ ОРО ҮСХЭБЭРИЛЭГШЭД

Үлхэн ой модоной дунда түбхинэһэн Даворэн нютаг. Хойто-Байгалай энэ нютагай тэг дундуур харьялан урдадаг Тыя горхоной захаар оронуудай эгээл дуратай ургамал ягель хүбхэн элбэгээр ургадаг. Мүнөө эндэ эвенкнүүдэй «Дружба» колхозой оро үсхэбэрилэгшэдэй нэгэ фермэ байрлана. Фермэдэнь 1100 толгой оро тоологдоно.

«Дружба» колхозой оро үсхэбэрилэгшэд габшагай бэрхэ ажалаараа аймаг, республика дотороо суурхадаг юм. Тус колхоз оро үсхэбэрилхэ талаар онсо шалгарһан, СССР-эй арадай ажахын гүйлалтануудые харуулдаг выставкэдэ хабаадалсаһан түүхэтэй. Байгша оной хабар тус колхозой оро үсхэбэрилэгшэд 332 тул абаа гэхэ гү, али дунда зэргээр 100-һаа 85 тул абаа. Манай республикын оро үсхэбэрилэгшэдэй дунда энэнь эгээл ехэ амжалта болоно. Оро үсхэбэрилэгшэд Г. М. Платонов, Т. И. Шангина, Владимир Платонов гэгшэд нинтынгээ һүрэг олошоруулхын хойноһо үдэр, һүнигүй холын бэлшээридэ малаа адуулжа ябадаг.

Б. ОЛЕНИН.

ТААБАРИ

1. Хин талын адууе
Хиидэм хараар хуряана.
2. Ойдо огзоон нохой хусаа.
3. Нүхэн соо нүгэлтэй
шүдхэр.

Эдэ таабарнуе Мухар-Шэбэрэй Заганай инвалидуудай байшанһаа Даши-Дондог Цыренжапов эльгэбэ.

С. АНГАБАЕВ

ИНАГТАЯА ҺУУХАДАА...

Зохидхоноор һуугаад
Зугаалжархия.
Золгоһон сагнай
Зэнэ ха юм.
Зүрхэнэйнгөө һониниие
Задалжархия.
Захадамнай хүнүүд
Үгыл ха юм.
Зобоһон ядаһанһаа
Захалангүй,
Золгоһон жаргалһаа
Эхилүүжэбди.
Олоһон олзоороо
Омогорхонгүй
Олоной сэсэнээр
Эхилүүжэбди.
Саагуур ехэ
Тойруулангүй
Сагаахан сэдьхэлһээ
Эхилэе.
Саана наанаа
Оролсонгүй
Сэхэ руунь
Хөөрэлдэе.
Яагаа теэд ондоохомши
Ярана гүш?
Али юрэдөө хооһон гүш?
Амаа хахалнагүйш.
Нюдэнэйнгөө галхануудые
Ниилүүлжэрхие.
Нарана бэе бэедээ
Нэмэрүүлжэрхие
Наадан зугаамнай
Наяршаха.
Һайхан заяамнай
Һэргэшэхэ.
Һүүлээрнь тиигээд
Һануужабди
Һолонготоһон тэнгэрез
Харуужабди.
Үүлээрээ нюдэдөө
Хүшуужабди.
Үлэ мэдэг
Энеэгүүжэбди.
Үнэн худалаа
Ойлгуужабди.
Үелхэ байһанаа
Хэлсүүжэбди.
Зобоһон ядаһанаа
Орхюужабди
Золгохоо дахинаа
Баталуужабди.

БУРЯАД АЙМАГАЙ ТҮРҮҮШЫН ГАЗЕТЭ

Партиин Прибайкалиин губкомой 1920 оной хуушаржа шаралшаһан архивай документнүүдые һэхэжэ байтараа, «Голос тайги» гэжэ газетын хэдэн номер оложорхибо гээшэб. Тэрэ хадаа РКП(б)-гэй Баргажанай уездын комитедээр гаргагдажа байһан буряад аймагуудай түрүүшын газетэнүүдэй нэгэн болоно. Тэрэ газетэ 150 хэһэг тиражтайгаар гаргагдажа байгаа.

Тиихэдэ бэрхэшээлтэйшэгшье үе байгаа гээшэ һааб даа. Уезд сагаан гвардеецүүдһээ һаяхан сүлөөлэгдөөд байгаа һэн. Совет засаг түрүүшынгээ алхамуудые хэжэ эхилээ. Гэбэшье, тэрэ үедэ сагаантан һая тогтожо байһан совет засаг унагаахые һэдэн, элдэб эсын дээрмэшэдые эльгээдэг байһан.

Энэ хүшэр хүндэ, бэрхэшээлтэй үедэ холын тайгадахи уездэ газетэ гаргагдажа эхилһэн байха юм. Тэрэ газетэ хайшан гэжэ бии болгогдооб?

1920 оной октябриин 18-да партиин уездын комитет газетэ гаргаха тусхай тогтоол баталаа һэн. Тогтоол дотор иигэжэ хэлэгдэнэ: «Газетын түрүүшын номерые 1920 оной октябриин 21-дэ, четвергдэ гаргаха. Тэрээндэ «Голос тайги» гэжэ нэрэ үгэхэ. Харюусалгата редактораар саг зуура нүхэр Семеновые томилхо. Газетые 120 хэһэг тиражтайгаар гаргаха» гэһэн байна. Теэд уданшьегүй тус газетын редакционно коллеги байгуулагдаа. Тэрээндэ Н. М. Волков, Г. Н. Башаров, А. С. Носков, А. Ф. Попов гэгшэд оруулагдаһан байна.

Редколлеги газетэ гаргалгадаа бэлэдхэжэ эхилээ. Хоёр хуудаһатай газетын түрүүшын номер 150 хэһэг тиражтайгаар 1920 оной октябриин 25-да хэблэгдэн гаргагдаһан байгаа. Газетэ гаргалга Баргажанай партийна организациин, уездын ажалшадай ажабайдалда политическэ ехэхэн удха шанартай байһан. Газетын хуудаһануудта уласхоорондын байдал тухай, граждан дайнай фронтнууд дээгүүр боложо байгаа тэмсэл, илангаяа нютагуудтахи байдал тухай һонин мэдээсэлнүүд толилогдодог байһан. Тэрэшэлэн һандаагдаһан ажахыгаа һэргээн бодхоохо ябадалда ажалшан ниитые элсүүлэн, орон дотороо, уезд соогоо болоһо байгаа байдалтай тэдэнэрые танилсуулдаг байгаа.

Редколлеги түрүүшынгээ номерой түрүү бэшэг дотор иигэжэ бэшэһэн байна: «Энэ газетын зорилго хадаа дэлхэй дээрэ, мүн орон дотороо, Баргажандаа боложо байһан һонинтой уншагшад олоноо танилсуулха зуураа, шэнэ үеын шухала зорилгонуудые бэелүүлгэдэ таанад, хүдөөгэй ажалшадай, туһаламжа хэрэгтэй».

«Голос тайги» газетэ яагаад хэблэгдэдэг байгаа юм гээд һонирхоходо:

Баргажан госхоной Г. А. Нодельман гэгшэ өөрын типографитай байһан. Тэрэ газетын гарахаһаа урда гээнь нютагай алтанай промышленностиин, мүн уездын эмхи зургаан, баяшуулай захил дүүргэдэг байһан гэхэ. Нодельман типографидаа хүниие хүлһэлдэггүй, харин өөрөө наборщик, хэблэгшэ, ном, брошюрануудые хабтаһалдаг, корректоршье болоод хүдэлдэг байгаа.

1920 оной январь һарада Баргажанда совет засагай тогтоходонь Нодельманай типографида революционно хуудаһанууд хэблэгдэдэг байһан юм. Тус типографи 1930-аад он болотор уездынгээ арад зоной дунда газетэ хэблэжэ, тараадаг байгаа юм. Удаань Нодельман тус типографияа Баргажанай аймгүйсэдкомдо тушааһан юм.

С КОНОВАЛОВ.

Түүхын хуудаһануудһаа

ХАДЫН ДУНДУУР...

Үндэр хада уулаараа суурхаһан холын Аха нютагта энэ жэл болотор газар хахалха гэһэн үгэ үсөөн дуулдадаг бэлэй. Мүнөө жэлэй хабарһаа хойшо эндэ шэнэ газар хахалагдажа, хүсэ ехэтэ агта машинанууд [illegible] хүнхинөөн холо ойгуур сууряатаа бшуу. Эндэ найман зуун гектарһаа дээшэ тунга газар элдүүрилэгдэжэ, түрүүшынхеэ горох, ешмэн, обёос, хартаабха таригдаба.

Хабарай хагсуу үдэрнүүдтэ таригдаһан эдэ ургамалнууд сагай уларилай хэдышье хүйтэн байбашье, яһала һайнаар ургажа, нютагай ажалшадые баясуулжа байнхай.

Аха нютагай колхозууд эдэ үдэрнүүдтэ шэнэ газар хахалһаар. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд Сэнцэ голой гала дайда хахалжа оронхой.

О. ПЕТРОВ.

МИИСГЭЙ ХУЛГАНААН ХОЁР

(Ухибүүдтэ зорюулһан онтохон)

Нэгэтэ гүлгэн хулганаан сэнгэхэ гэжэ бодобо ха. Тэрэ үдэрыньшье наратай хонгор, халуун гээшэнь түрьбэлгүй байба даа. Хашаа соогуураа ябажа-ябажа ерээд, эхэ — хулганаанда:

— Эжы, хоёр арьяатаниие харабаб, нэгэнэйнь муухай, аймшагтай гээшэнь хэлэшэгүй, нүгөөдэнь бүри жэгтэй һайн ха даа.

Иигэжэ хэлэхэдэнь эхэ хулганааниинь нимэ асуудал һураба:

— Юрэдөө, тэдэшни юун арьяатад байгааб даа? Тэдээн тухайдаа намда һайнаар хэлэжэ үгэлши даа.

Гүлгэн-хулгааниинь бодожо бодожо, иигэжэ харюусаба:

— Тэрэ муухай аад, аймшагтай арьяатаниинь хаб хара һабартай, толгой дээрээ улаан юумэтэй, нюдэдынь бэрэ бэлтэгэр, хамаршье гэхэ юумэ үгы даа; нэгэ тагалсагаа ургэжэ ерээд, шангаар хашхархыень хэлэхэ гүт, айгаа бээ, хайшаашье зугадажа арилхаа ойлгохоёо болёод, тэбдэшоод байгааб.

— Эй, энэшни эрэ тахяа гээшэл даа,— гэжэ эхэнь хэлэбэ ха. Энэшни хүндэ хэрэ хүргэхэ амитан бэшэ, тэрээнһээ айлташьегүй. Тиин нүгөөдэнь ямар арьяатан юм даа?

— Тэрэнишье һайн амитан ха даа, наранда бэеэ шаража, үһэтэй бэеэ долёосогоожо хэбтэхэ, байд гээд лэ һүүлээ шарбасагаана, нам руу урихаһаар харалсана.

—Ии мар, шолмо даһаа!— гээд эхэнь хэлэбэ.—Тэрэшни миисгэй ха юм даа, эгээл аюултай муухай дайсамнайл гээшэбши гү даа. Ши бага амитан гээшэш, нэгэ нимэ юумэ хадуужа аба: юумые газаа талаһаань хаража, бү ама гара. Энэшни шамайе муу юумэндэ оруулжа болохо.

Д. ЖУГДУРОВА, бэшэжэ абаба.

НАЙМАН ҺАЛАА ЭБЭРТЭ...

Ангуушан Б.-Ж. Жамбаев сүлөөтэй сагтаа тала дайдаар ябажа, агнуури хэдэг юм. Хабар, намартаа нугаһа, галуу агнадагшье.

Алтан намарай ерэхэдэ Б-Ж. Жамбаев тусхай лицензи - зүбшөөлтэйгөөр агнуурида гаража, гүрөөһэ, хандагайн мяха гүрэндэ тушаадаг. Энээнһээ гадна, зунай үедэ эбэртэ бугануудые алажа, мяха, эбэрыень тушаадаг байна.

Энэ жэлдэ өөрынгөө түрэһэн Наран нютагтаа агнуури хээ һэн. Нүхэтын, Болдосогой хужарнуудта һуужа, бугануудые хүлеэгээ гэхэ. Түрүүшын гурбан һүниин туршада хужарта һогоонууд лэ ерээд байба. Теэд һогоо буудаха эрхэгүй һэн хойноо табадахи һүниндөө тэрэл газартаа дахин ерэжэ һууба ха...

Харанхы һүни. Тойроод абяа шэмээгүй, хон жэн. Нюдэнэйнгөө харанхыда дадахада хужар уруугаа херхоор хаража оробо. Боргооһо, батаганаан шалэ хүзүү хазаад һалахашье юм бэшэ. Теэд хүдэлэнгүй, абяа, шэмээ гаргангүй һууха хэрэгтэй ха юм. Тиигэжэ һуутарнь нэгэ хара бараан юумэн үзэгдэхэдэл гээд, ногоон дээгүүр туруунай шаб-шаб гэхэ абяан дуулдаба. Һайтар обёоржо харан гэһээнь, орбонтойгоо унаһан модондол адли арбагар томо эбэртэй буга өөдэ уруугаа гэтэһээр хужарта хүрэжэ ерэбэ. Нимэл ан хүлеэжэ һууһан Жамбаев тэрэнэйнгээ зог татахын тэндэ буугайнгаа шабха даражархиба. Халуун һомондо дайрагдаһан буга буугай абяанай суурхан соогуур саанаа хэдэн алхам һүрөөд, далда орошобо хэбэртэй. Баһал абяа шэмээгүй болошобо. Ошон гэһээнь найман һалаа эбэртэ амяа табижа байба.

Иигэжэ ангуушан Жамбаев түлөөһэмэ лицензээр буга унагаажа, 120 килограмм мяха, найман һалаатай эбэр гүрэндэ тушаагаа һэн.

М. ГЫЛЫКОВ. биолог, агнуурини ажахын хүдэлмэрилэгшэ.

Г. ЧИМИТОВ

ЗОРИГТОЙ ШАНДАГАН

(б а с н и)

Хаанаһаа гэнтэ Шандаган
Хатуу зоригтой болобоб?
Байтараа энэмнай шангаран,
Баабгайе шүүмжэлжэ оробол!

— Хара Баабгай архидаад,
Халижа шэрээһээ буугаа бшуу.
Зоргоороо орон, албатадаа
Зонхилхоо мүнөө болёо бшуу.

Евдокия Цыденовна Дашиева Үшөөтэй нютагтаа мэдээжэ болоһон һаалишан юм. Тэрэ жэл бүрисагаан эдеэ элбэг ехээр абажа, артелиингээ баялигые арьбадхажал байдаг. Нёдондошье Евдокия Цыденовна даажа абаһан үнеэн бүриһөө 2 мянган килограмм һү һаажа, сугтаа хүдэлдэг нүхэдэйнгөө түрүү зэргэдэ гараа бэлэй.

Мүнөө нүхэр Дашиева үнеэн бүриһөө 1200-гаад килограмм һү һаажа. бэлшээриин үедэ мянган килограмм һү һаахын түлөө оролдоно. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Евдокия Дашиева.

ИИМЭРХҮҮ ЮУМЭН УШАРДАГ

Байгаалиин байдалда элдэб һонирхолтой юумэн ушардаг, дайралдадаг aаб даа. Таанаршье иимэ ушарал хараһан, үзэһэн байгаа ёһотойт. «Сельская жизнь» газетэһээ абтаһан һонирхолтой хоёр ушар тухай эндэ толилхомнай.

НУГАҺЫЕНЬ ТУДААШЬЕГҮЙ ҺАА, НУУРЫЕНЬ ТУДАБА

Тэнгэридэ нэгэшье үүлэнгүй. «Поболово» совхозой хүдэлмэришэн Пелагея Овсянниковагай газаа жэмэстэ саад соо борбилоо, хүхэ бүхэ шубууд дулаан үдэрэй болоһондо баясан, элдэбын шаг шууяата дуугаа үглөөнэй һонор агаарта зэдэлүүлнэ.

Шубуудай амгалан байһан аймагта гэнтэ элеэ добтолбо. Нюдэ сабшалха зуура шубууд бутаран иишэ тиишээ ниидэшэбэ. Теэд элеэ нэгэ борбилоодо добтолһоор добтолжо оробо. Ядаруу байдалда ороһон борбилоо сонхо дээрэ хадагдаһан хабтагайн саана һард гээд хоргодшобо. Мяхаша шубуун тэрэнэй хойноһоо дуттагашаба. Тиигээд... Түргөөр ниидэжэ ябаһан элеэ сонхын шэл биса сохин гэр уруу орошобо.

Ондоо таһалга соо байһан Пелагея Николаевнагай тэрэ абяа дуулаад нүгөөдэ таһалгадаа ороходонь ехэ гайхалтай юумэн дайралдашаба: пеэшэнэй захада далая далбайлгаад, томо элеэ һуужа байба. Гэрэй эзэн уряалгүй айлшаниие бариха һанаатай, тэрэ буга сохюулһан сонхын хүшэгэ татаха гэжэ һэдэбэ. Гэнтэ һанагдаагүй юумэ болошобол даа. Элеэ нүгөө сонхын шэл биса сохин ниидэжэ гарашаба. Эсэһэн элеэ модон дээрэ һуужа нэгэ хэды амараад, ой уруу ниидэжэ ябашаһан юм.

ШАНГА БАЙЛДААН

Намһаа холо бэшэ, һөөг доро дальбарааануудтай тахяа һорхогоножо байгаа бэлэй. Дээрэһээ һэн элеэ модон дээрэ һуужа нэгэ дальбараа шүүрэбэ ха.

Эхэ тахяа харсагада агшан зуура аһашаба. Эдэ хоёрой хоорондо тэнсүүгүй байлдаан эхилбэл даа.

Тахяа дошхон добтолгооро мяхаша шубуунай үргэл хаюулба. Тиигэһээршье бэеэ аршалжа байһан харсага добтолжо ороо. Эмэ тахяа булигдажа эхилээ ха. Энэ үедэ хаанаһаашьеб эрэ тахяа ерэжэ. байлдаанда орожо. дайсанаа даралсаһан байна.

Н. ОБУХОВ.

г. Пресновка.
Хойто Казахстанай область.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Космос-36» гэжэ хэмэл одоной табигдаһан тухай ТАСС-ай мэдээсэл; ООН-ой Генеральна секретарь У Тан Москвада; Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Указууд; «Шиидхэхы үе» гэһэн түрүү бэшэг; Хүдөө ажахын продуктнуудые үйлэдбэрилхэ ба бэлэдхэхэ министерствын зоотехник А. Урхановай «Жэлдэ үнеэн бүриһөө тугал абаха» гэһэн статья; Мухар-Шэбэрэй «Сельхозтранс» гэжэ автоажахын хүдэлмэришэдэй республикынгаа автотранспортын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ хандаһан нэмэл бэшэг.

Мүнөөдэрэй номерто:

Хоёрдохи хуудаһанда: «Зүүн Сибириин экономическа райондо» гэһэн гаршаг доро промышленна предприятинуудай хүдэлмэриин шэнжэлгэ.

Гурбадахи хуудаһанда: Уласхоорондын байдалаар хилын саанаһаа абтаһан ТАСС-ай мэдээсэлнүүд, Уран зохёолшо И. Калашниковай «Подлесок» гэһэн повестьдо уншагшын эльгээһэн рецензи ба бусад информацинууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: «Субботнiй огонек» гэһэн гаршаг доро һонирхолтой материалнууд толилогдоо.

Редактор
Ц. О. ОЧИРОВ.

Манай адрес, телефонууд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-Удэ, улица Ленина, 35. Телефоны: редактора—23-67, зам. редактора—38-42, зам. редактора—35-84, секретариата—27-37, отделов: сельскохозяйственного производства и партийной жизни—47-59, 35-14, промышленного производства и партийной жизни—48-89, 33-61 корректорская—35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: идеологического—24-74, советского строительства и быта—31-93, рабселькоров и писем—25—41, 38-30, информации—32-74 и переводов—34-05.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров Бурятской АССР.

Н000181. Зак. № 718.